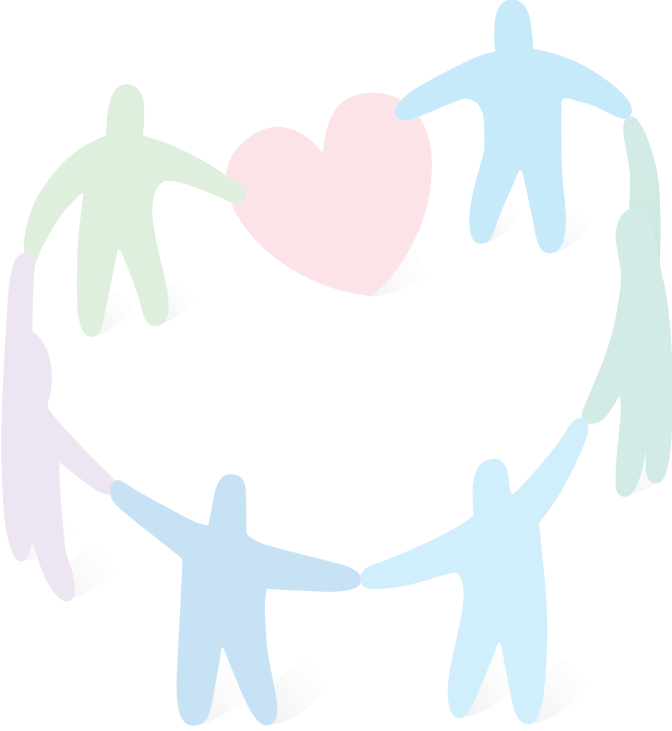

"เช็ดน้ำตา... ด้วยหัวใจ"

บันทึกเรื่องราวความประทับใจของอาสาสมัคร
ผู้ป่วยวัณโรคและผู้ติดเชื้อเอชไอวี

จัดทำโดย : มูลนิธิวัณโรคและโรคเอดส์และสถาบันวิจัยวัณโรคแห่งประเทศไทย
สนับสนุนโดย : มูลนิธิมิทซูบิชิ ประเทศไทย (The Mitsubishi Foundation, Japan)

"เชิดน้ำตา...ด้วยหัวใจ"

"เช็ดน้ำตา...ดวงน้ำใจ"

บันทึกเรื่องราวความประทับใจของอาสาสมัครผู้ป่วยวัณโรคและผู้ติดเชื้อเอชไอวี

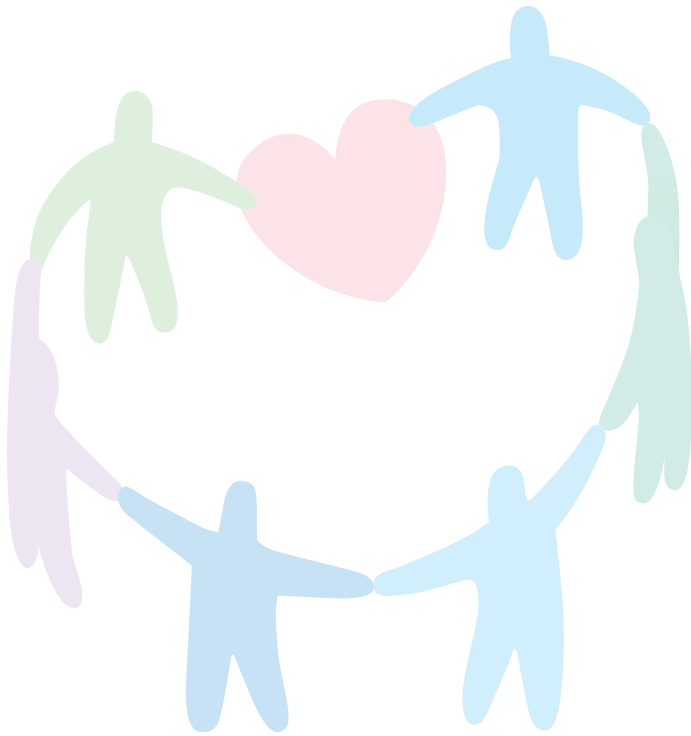
- ISBN : 978-974-225-982-2
- จัดทำโดย : มูลนิธิวิจัยวัณโรคและโรคเอดส์และสถาบันวิจัยวัณโรคแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (The Research Institute of Tuberculosis, Japan Anti-Tuberculosis Association -RIT-JATA)
- สนับสนุนโดย : มูลนิธิมิตซูบิชิ ประเทศญี่ปุ่น (The Mitsubishi Foundation, Japan)
- ผู้เล่าเรื่อง : นางจันทร์เพ็ญ สุขสฤติย์, นางรัตนา คิตดี, นายอุทิศ ดวงงา, นายสมบุรณ์ อินตะวงค์ นายสงบ สมศักดิ์,นางศรีจันทร์ นาวัน, นางสาวสุมนทนา ทองทิพย์, นายอนันต์ จาบกุล
- บรรณาธิการอำนวยการและผู้เขียน : จินตนา งามวิทยาพงศ์-ยาโน
- กองบรรณาธิการ : ทราวมัย หลวงจิณา, ชยุด แก้วสิทธิ
- ออกแบบปก-รูปเล่ม : ร้านไอเดีย ดีไซน์ โทร.084-3780098
- พิมพ์ครั้งที่ 1 : 2553 จำนวน 2,000 เล่ม
- พิมพ์ที่ : ร้านไอเดีย ดีไซน์ โทร.084-3780098

สงวนลิขสิทธิ์ : การนำข้อความ - รูปภาพใดๆ ในหนังสือเล่มนี้ไปเผยแพร่ หรือไปผลิตใหม่ไม่ว่าโดยส่วนเดียวหรือทั้งหมดจะต้องได้รับการ ยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากมูลนิธิวิจัยวัณโรคและโรคเอดส์ เลขที่ 1050 ถนนสถานพยาบาล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000 โทรศัพท์ 053-713135 โทรสาร 053-752448 email: thrf@tbhiv.org

หนังสือเล่มนี้เป็นความรับผิดชอบของบรรณาธิการอำนวยการ มิได้เป็นความรับผิดชอบหรือสะท้อนความคิดเห็นของมูลนิธิวิจัยวัณโรคและโรคเอดส์, สถาบันวิจัยวัณโรคแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น หรือขององค์กรผู้ให้ทุนสนับสนุนการจัดพิมพ์แต่อย่างใด

สารบัญ

• เช็ดหน้าตา...ด้วยน้ำใจ	5
<hr/>	
1. ความภูมิใจใจของอาสาสมัครนมกระเทย	7
<hr/>	
2. ไม่รักชาติโรค...เพราะกลัวจะถูกฆ่ามัน ความสะเทือนใจของอาสาสมัครหญิงที่มีต่อลูกผู้หญิงด้วยกัน	13
<hr/>	
3. "...เจอปัญหาแล้วฆ่าตัวตาย...อย่างเกิดมาดีกว่า" กำลังใจและคำปรึกษาจากกลุ่มอาสาสมัครถึงผู้ป่วยวัยรุ่น	17
<hr/>	
4. อาสาสมัครไร้พรหมแดน: พม่า หรือไทย ก็คนใจเหมือนกัน	21
<hr/>	
5. "ใจจะใจก็ไม่ใช่" เคล็ดลับของความสำเร็จในการดูแลผู้ป่วยวัณโรคสูงอายุเจ้าอารมณ์....	25
<hr/>	
6. มีรอยยิ้มให้ทุกคน แม้คนใจกำลังจะตาย : ความปิติของอาสาสมัครผู้ต้องทำงาน	29
<hr/>	
7. "กั๊ตไม่ปล่อย" กลยุทธ์ในการดูแลผู้ป่วยวัณโรคติดเชื้อเอชไอวีและเสพยาบ้า	33
<hr/>	
8. "กลัววัณโรคจนล้มดำนั่นนอ" เรื่องราวของอาสาสมัครผู้นำความกตัญญูจากลูกกลับมาสู่แม่..	39
<hr/>	
• กิตติกรรมประกาศ	

"เช็ดน้ำตา...ดวงหัวใจ"

บันทึกเรื่องราวความประทับใจของอาสาสมัครผู้ป่วยวัณโรคและผู้ติดเชื้อเอชไอวี

"การสร้างเสริมพลังแก่ผู้ป่วยวัณโรคและชุมชน (Empower people with TB and communities)" . เป็นหนึ่งในกลยุทธ์ศาสตร์หลักที่องค์การอนามัยโลกประกาศใช้เพื่อการควบคุมวัณโรค หนังสือเล่มนี้สนับสนุนยุทธศาสตร์ดังกล่าวด้วยเรื่องจริงที่ได้ปฏิบัติแล้วสำหรับชื่อหนังสือ **"เช็ดน้ำตา...ดวงหัวใจ"** นี้อาสาสมัครผู้ป่วยวัณโรคท่านหนึ่งเป็นผู้ตั้งชื่อ หลังจากได้อ่านเนื้อหาในหนังสือซึ่งนำเสนอประสบการณ์การช่วยเหลือผู้ป่วยวัณโรคของอาสาสมัครที่เคยเป็นผู้ป่วยวัณโรคมาก่อน หรือเป็นอาสาสมัครที่ติดเชื้อเอชไอวีร่วมกับวัณโรคที่เมื่อหายป่วยจากวัณโรคแล้วมีบทบาทในการดูแลผู้ป่วยวัณโรคในชุมชนได้อย่างน่าประทับใจ เนื้อหาในหนังสือนี้ได้มาจากการที่มูลนิธิวิจัยวัณโรคและโรคเอดส์ประกาศเชิญชวนให้อาสาสมัครผู้ป่วยวัณโรคและอาสาสมัครของเครือข่ายผู้ติดเชื้อเอชไอวีในอำเภอต่างๆ ในจังหวัดเชียงราย เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับผู้ป่วยที่อาสาสมัครรู้สึกประทับใจหรือมีความภูมิใจที่ได้ให้ความช่วยเหลือ โดยเชิญชวนให้อาสาสมัครเขียนเล่าเรื่องลงในแบบสอบถาม จากนั้นมูลนิธิฯ ทำการคัดเลือกเรื่องที่น่าสนใจให้ครอบคลุมปัญหาของผู้ป่วยวัณโรคในหลายรูปแบบและทำการสัมภาษณ์เจาะลึกเพิ่มเติม ในที่สุดได้เลือกกรณีศึกษาของอาสาสมัครที่ดูแลผู้ป่วยที่มีความซับซ้อนกรณีต่อไปนี้

- ผู้ป่วยสูงอายุกำร้าวและดื้อ
- ผู้ป่วยสูงอายุที่ถูกรังเกียจและถูกทอดทิ้ง
- ผู้ป่วยวัยรุ่นอยากฆ่าตัวตาย
- ผู้ป่วยเสพติดยาบ้า
- ผู้ป่วยต่างด้าว
- ผู้ป่วยในเรือนจำ
- ผู้ป่วยสตรีถูกละเมิดทางเพศ

ผู้ป่วยเหล่านี้นอกจากจะเจ็บป่วยทางกาย จากวัณโรคและโรคเอดส์แล้ว ยังประสบความทุกข์ยากทางจิตใจหลายรายร้องไห้ต่อแท่นหิ้งในชีวิต, ถูกรังเกียจจากครอบครัวและสังคม ผู้ป่วยส่วนใหญ่ยากจนไม่มีรายได้ ทำให้ผู้ป่วยหลายคนไม่มีกำลังใจในการรักษาโรคและอยากฆ่าตัวตาย แต่ด้วยน้ำใจของอาสาสมัคร จึงทำให้ผู้ป่วยหลายคนรักษาวัณโรคหายและสามารถกลับไปทำงานหาเลี้ยงครอบครัวได้เป็นปกติ ถึงแม้ผู้ป่วยบางรายจะเสียชีวิต แต่น้ำใจของอาสาสมัครก็ทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

มูลนิธิฯ หวังว่า หนังสือเรื่อง **"เช็ดหน้าตา...ดวงหัวใจ"** จะเป็นสื่อที่ทำให้สังคมได้เข้าใจ ความทุกข์ยากของผู้ป่วยวัณโรค และชื่นชมบทบาทของอาสาสมัครผู้ป่วย ซึ่งเป็นชาวบ้าน ธรรมดาที่มีการศึกษาและรายได้น้อย แต่มีน้ำใจที่ยิ่งใหญ่ให้กับผู้ป่วยวัณโรคและโรคเอดส์ อย่างน่าสรรเสริญ และมีบทบาทสำคัญในการควบคุมวัณโรค

เหนือสิ่งอื่นใด เรื่องราวต่อไปนี้แสดงให้เห็นว่า นอกจากน้ำใจของอาสาสมัครจะช่วยเช็ดหน้าตา และบรรเทาความทุกข์ให้ผู้ป่วยและครอบครัวได้อย่างมหัศจรรย์แล้ว ความมีน้ำใจยังได้สร้างความสุขและความปิติให้เกิดขึ้นในใจของอาสาสมัครเองด้วย อันเป็นความสุขที่ไม่ได้เกิดจากการได้วัตถุนิยมหรือลาภยศ

นี่คือความงົงในผู้ของคนเล็กๆ ในสังคมไทย...

1

ความภูมิใจของอาสาสมัคร
หมอกระเทียม

"มันไม่ใช่หมอ...ก็แค่คนที่ติดเชื่อเหมือนกัน จะไปเชื่อมันทำไม..."

สมชาย อาสาสมัครหนุ่มร่างใหญ่วัยสามสิบปีเศษ เป็นผู้ที่มีจิตใจเมตตา รักความสวยงาม และ ฟังพอใจในเพศเดียวกัน เล่าให้ฟังว่า บางครั้งในการทำงานเป็นอาสาสมัคร ก็จะมีปัญหาผู้ติดเชื้อเอชไอวี บางรายไม่ยอมรับการให้ความรู้และการให้คำปรึกษาจากสมชาย. บางครั้งสมชายได้ยินผู้ติดเชื้อที่ไม่ยอมรับการดำเนินงานของอาสาสมัครว่า **"มันไม่ใช่หมอก็แค่คนที่ติดเชื่อเหมือนกันจะไปเชื่อมันทำไม..."** แต่สมชายก็ไม่ปล่อยให้คำพูดเหล่านี้ มาบั่นทอนจิตใจของเขา สมชายยึดหลักการว่าการทำงานทุกอย่างต้องมีปัญหาและอุปสรรคหากเราไม่ไปสนใจคำพูดของคนอาจทำให้เราไม่มีจิตใจในการทำงาน ดังนั้นเราไม่ควรไปใส่ใจในคำพูดหากเรามีจิตในการทำงานอย่างจริงจัง ถึงแม้จะมีผู้ป่วยและญาติบางรายที่ไม่ยอมรับการดำเนินงานของอาสาสมัคร แต่ในอีกมุมหนึ่งของการเป็นอาสาสมัครสมชายบอกว่า ผู้ติดเชื้อและญาติหลายคนกลับให้นิยามและเรียกสมชายว่า **"หมอกระเทย"** ซึ่งสมชายถือว่าผู้ป่วยให้การยอมรับการทำงานในบทบาทอาสาสมัครของเขา

สมชายรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวีมาประมาณเจ็ดปี และสมัครเป็นอาสาสมัครของโรงพยาบาล เพื่อช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอชไอวี เป็นเวลาสี่ปีกว่า เขามีหน้าที่ช่วยให้ความรู้เรื่องเอชไอวี, วัณโรค, วิธีการกินยาต้านไวรัส, ยารักษาวัณโรค, ช่วยจัดยาเพื่อให้ผู้ป่วยรับประทานยาได้ง่าย รวมทั้งการเยี่ยมบ้านให้กำลังใจผู้ป่วย สมชายเองไม่เคยป่วยเป็นวัณโรค แต่เคยล้มป่วยอย่างหนักด้วยโรคแทรกซ้อนจากการติดเชื้อเอชไอวี เขาป่วยหนักมากจนนึกว่าจะเอาชีวิตรอด ทุกวันนี้สมชายเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่รับยาต้านไวรัส และเป็นอาสาสมัครดูแลสมาชิกผู้ติดเชื้อเอชไอวีประมาณสี่ร้อยกว่าราย ในจำนวนนี้สมชายได้มีโอกาสพูดคุยให้กำลังใจ ให้คำแนะนำรวมทั้งการเยี่ยมบ้านผู้ป่วยวัณโรคที่ติดเชื้อเอชไอวีร่วมด้วยนับร้อยราย ในจำนวนนี้มีผู้ป่วยอยู่รายหนึ่งซึ่งสมชายรู้สึกประทับใจเป็นพิเศษที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และสมชายยกย่องให้เป็นผู้ป่วยยอดนักสู้ และนำเรื่องมาถ่ายทอดให้เราได้อ่านกัน

"ดิฉันทำไม่ได้ใจสมชาย...พี่ก็คงฆ่าตัวตายไปแล้ว"

เด่นดวง เป็นหนุ่มใหญ่วัยสี่สิบผู้รักความสวยงาม มีความชอบพอกับชายหนุ่มด้วยกัน เขาเป็นลูกคนสุดท้อง พ่อแม่เสียชีวิตแล้ว เขาจึงต้องมาอยู่อาศัยกับพี่สาว เด่นดวงเรียนจบชั้นประถมปีที่สี่ ก่อนป่วยเป็นวัณโรคและติดเชื้อเอชไอวีร่วมด้วย เด่นดวงมีอาชีพเป็นนักร้องอยู่แถวพญา เขาติดเชื้อเอชไอวีจากการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายโดยไม่ได้ป้องกันตนเอง อาสาสมัครสมชายพบเด่นดวงครั้งแรกที่โรงพยาบาล เขาจำได้ดีถึงสภาพของเด่นดวง ที่ร่างกายซูบผอมอ่อนแอ มีท่าทางหมดหวัง ท้อแท้กับโรคที่เป็นอยู่อย่างมากที่โรงพยาบาล (ต่อหน้าพยาบาลและอาสาสมัคร) ดูเหมือนญาติพี่น้องจะพูดจาเอาใจใส่เด่นดวง แต่เมื่ออาสาสมัครสมชายไปเยี่ยมบ้านก็ต้องตกใจ พบเด่นดวงนอนอยู่คนเดียวอย่างหมดหวังในกระต๊อบเล็กๆ ผ่นังเป็นฟากไม่ไผ่ หลังคามุงหญ้าคา มีที่นอนและมุ้งเก่าๆ อยู่เพียงชุดเดียว มีสุนัขนอนเป็นเพื่อนหนึ่งตัว

ประโยคแรกที่เด่นดวงพูดกับอาสาสมัครสมชายคือ

"ตอนนี้อายากตาย ไม่อยากมีชีวิตอยู่แล้ว"

"ใจเย็นๆ พี่ มีอะไรให้ผมช่วยได้บ้าง ผมมาเยี่ยมดูว่าพี่กินยารักษาวัณโรคหรือเปล่า กินแล้วมีปัญหาที่ผมจะช่วยเหลือแนะนำได้บ้างหรือไม่"

เด่นดวงพูดประโยคเดิมว่า

"อยากตาย ไม่อยากมีชีวิตอยู่แล้ว"

อาสาสมัครสมชายใช้เวลาพูดคุยด้วยท่าทีและน้ำเสียงแสดงความห่วงใย จนในที่สุดเด่นดวงก็เล่าให้ฟังว่า

"เมื่อก่อน ตอนไม่ป่วย พี่มาจากพญา ก็มาช่วยพี่สาวเกี่ยวข้าว เขาก็ต้อนรับอย่างดี ให้อยู่ที่กินบนบ้าน พอพี่ป่วยเป็นวัณโรคกับเอดส์เขาก็รังเกียจ ทำตัวไม่เหมือนแต่ก่อน

ให้พี่มาอยู่กระต๊อบนี้คนเดียว ยังดีหมาที่พี่เคยเลี้ยงไว้มาอยู่ด้วย คิดแล้วก็น้อยใจ
ไม่อย่างที่มีชีวิตอยู่แล้ว พ่อแม่พี่ก็ตายหมดแล้ว ตัวคนเดียว...อยากฆ่าตัวตาย"

นัยน์ตาของเด่นดวงเริ่มมีน้ำตาคลอ ทำเอาอาสาสมัครสมชายจะน้ำตาไหลไปด้วย
แต่อาสาสมัครมีหน้าที่ให้กำลังใจคนไข้ ไม่ใช่มากระตุ้นให้คนไข้เศร้าโศกมากขึ้น ด้วยความ
ที่เด่นดวงและอาสาสมัครสมชายเป็นสาวประเภทสองเหมือนกัน จึงดูเหมือนจะเข้าอกเข้าใจ
กันได้ง่าย อาสาสมัครสมชายพูดปลอบเด่นดวงเกี่ยวกับพี่สาวที่ไม่สนใจดูแลและรังเกียจ
เขาว่า...

"ช่างเขาเถอะที่เขาไม่สนใจเรา อย่าไปคิดมากเลย เดี่ยวพอเราหายหรือดีขึ้นก็ไป
ทำงานทำหรือ ไปอยู่ที่อื่นพึ่งตัวเองก็ได้ แต่ตอนนี้เราต้องมีกำลังใจรักษาโรค"

การเยี่ยมบ้านในครั้งแรก ดูเหมือนจะทำให้เด่นดวงมีกำลังใจดีขึ้น โดยเฉพาะเมื่อได้
ยินว่าอาสาสมัครสมชายหรือเพื่อนอาสาสมัครคนอื่น จะผลัดเปลี่ยนมาแวะเยี่ยม
เด่นดวงอย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง อาสาสมัครสมชายมีลีลาการพูดที่เขาเรียกว่า
พูดแบบสาวประเภทสอง คือชวนพูดคุยนอกเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับโรค มีการแซวเล่น
พูดคุยกันเฮฮา จนคนไข้เห็นว่าอาสาสมัครเป็นเพื่อนคนหนึ่งที่มีปัญหาเหมือนๆ กัน
สมชายมักแลกเปลี่ยนข้อมูลชีวิตส่วนตัวของเขาทั้งก่อนและหลังติดเชื้อเอชไอวี ให้ผู้ป่วยฟัง
การพูดคุยที่เป็นกันเองกับคนไข้ตลอดเวลาไปเยี่ยมบ้านและตอนที่คนไข้มารับยาที่โรงพยาบาล
ทำให้คนไข้รู้สึกมีกำลังใจและไม่รู้สึกโดดเดี่ยวถึงแม้จะถูกทอดทิ้งจากพี่น้อง

ความภูมิใจของอาสาสมัครหมอกระเทย

ถึงแม้สมชายจะไม่ใช่หมอหรือพยาบาล แต่ในบทบาทของอาสาสมัครสมชาย
ก็ได้ช่วยชีวิตคนทางอ้อม ดังเช่นที่เด่นดวง พูดกับเพื่อนอาสาสมัครของสมชายว่า...

"**ถ้าหากไม่ได้เจอสมชาย...พี่ก็คงฆ่าตัวตายไปแล้ว**" คำพูดที่กลั่นมาจากใจของคนไข้
เช่นเด่นดวงทำให้สมชายเกิดกำลังใจในการทำงานเป็นอาสาสมัคร และภูมิใจที่ได้ช่วยชีวิต
เพื่อนมนุษย์ และที่ทำให้สมชายภูมิใจยิ่งขึ้นไปอีกก็คือ เด่นดวงมีอาการดีขึ้นเรื่อยๆ
และสมชายสามารถฝากเด่นดวงให้ทำงานกับร้านซักรีดเสื้อผ้า ทำให้เขามีรายได้เป็นของ

ตนเอง หนึ่งปีหลังจากรักษาวัณโรคหายในครั้งแรก เด่นดวง ก็ป่วยเป็นวัณโรคซ้ำอีก คราวนี้หมอต้งเปลี่ยนสูตรยาในการรักษา โดยต้องใช้การฉีดยาร่วมด้วย เด่นดวงต้องนอนรักษาตัวที่โรงพยาบาลในช่วงแรก เขาโทรศัพท์หาอาสาสมัครสมชายให้ช่วยมาเยี่ยมที่โรงพยาบาล ซึ่งก็ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากอาสาสมัครสมชาย ในช่วงแรกของการรักษา เด่นดวงรู้สึกท้อแท้ใจเพราะต้องได้รับการฉีดยาทุกวัน แต่อาสาสมัครสมชายก็พูดให้กำลังใจว่า

"อดทนเอาหน่อย พี่เด่นดวงก็เคยเป็นวัณโรคมาแล้ว ยังรักษาหายและไปทำงานได้ อดทนกินยาฉีดยาสักหน่อยเดี๋ยวก็หายและทำงานได้ ทุกอย่างอยู่ที่กำลังใจ ของตัวเรา...พี่เด่นสู้ๆ"

ความที่เด่นดวงต้องได้รับยาฉีดยาทุกวัน เขาจึงต้องสู้ ซึ่งคนที่บอกให้สู้อย่างอาสาสมัครสมชายเองก็ต้องยกนิ้วให้กับเด่นดวงในความเป็นผู้ป่วยยอดนักสู้และนักแก้ปัญหา บ้านของเด่นดวงอยู่ห่างจากโรงพยาบาลเกือบสิบกิโลเมตร เขาไม่มีญาติที่จะช่วยพามาฉีดยา และเขาเองก็ไม่มีเงินค่ารถที่จะเดินทางเพื่อมาฉีดยาได้ทุกวัน เด่นดวงเก็บเงินซื้อจักรยานมือสองเองราคา 200 บาท แล้วเขาก็ปั่นจักรยานมาฉีดยาที่โรงพยาบาลทุกวัน

"บางทีก็เหนื่อยแทบขาดใจ เวลาเหนื่อยมาก ๆ ก็หยุดพักเอา เพราะอยากหาย"

ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จย่อมอยู่ที่นั่น...ในที่สุดเด่นดวงและจักรยานคู่ชีพของเขาก็ทำให้เขาหายจากวัณโรคหลังจากรักษาอยู่นาน 9 เดือน อาสาสมัครสมชายกับเพื่อนๆ นอกจากเอาใจช่วยแล้วยังเอาใจใส่หางานใหม่ให้เด่นดวง โดยฝึกอาชีพทำไม้กวาดขาย ทำให้เด่นดวงสามารถพึ่งตนเองได้

จะขออาสา จนกว่าจะหมดแรง

สมชายพูดด้วยแววตามุ่งมั่น เขามีความเชื่อว่า การเข้ามาเป็นอาสาสมัครจะต้องเริ่มมาจากการมีใจรักในความเสียสละและมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้กับผู้อื่น เขาภูมิใจที่ความเป็นอาสาสมัครของเขาได้ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ มีความจริงใจให้กับเพื่อนมนุษย์ สมชายคิดว่าจะเป็นอาสาสมัครไปจนกว่าจะไม่มีแรงหรือไม่มีใครต้องการเขาอีกแล้ว...

2

ไม่รักชาวดนโรด...
เพราะกลัวจะถูกข่มขืน

ความสะเทือนใจของอาสาสมัครหญิงที่มีต่อลูกผู้หญิงด้วยกัน

สายพินแม่ลูกหนึ่ง อายุยี่สิบห้าปี ติดเชื้อเอชไอวีจากสามี ป่วยเป็นวัณโรคและโรคปอดบวมแทรกซ้อน สามีหายสาบสูญไปหลังจากรู้ว่าติดเชื้อเอชไอวี สายพินหอบลูกชายวัยห้าขวบกลับมาอยู่ที่บ้านต่างจังหวัดหลังจากเธอป่วยหนัก สายพินรักษาวัณโรคและกินยาต้านไวรัสควบคู่ไปด้วย แต่สายพินไม่มาโรงพยาบาลตามหมอนัดเป็นเวลากว่าสองเดือนแล้ว ทำให้รตนา อาสาสมัครผู้ติดเชื้อเอชไอวี และเคยป่วยเป็นวัณโรคด้วยตนเอง จึงออกเยี่ยมบ้านเพื่อให้รู้ว่า อะไรเป็นสาเหตุของการที่สายพินไม่มารับการรักษาวัณโรค เมื่อรตนามาถึงบ้าน ก็พบสายพินอยู่กับลูกชายเพียงสองคนในกระท่อมเล็กๆ ที่ดูเหมือนจะพังได้ตลอดเวลา มีเพียงห้องเล็กๆ เป็นที่ซุกหัวนอนของสองแม่ลูก ญาติของสายพินปลุกกระท่อมนี้ให้สายพินและลูกอยู่ ญาติดูแลตามมีตามเกิด หุงหาอาหารมาให้ไปวันๆ โดยญาติจะเอาอาหาร มาวางไว้หน้ากระท่อม ไม่กล้านำอาหารเข้าไปในกระท่อมเพราะกลัวจะติดวัณโรคจากสายพิน

"พี่...หนูไม่รักษาแล้วปล่อยให้หนูตายเสียเถอะ สุขภาพหนูดีขึ้นเมื่อไหร่เขาก็มาขึ้นใจทั้งที่หนูป่วยอยู่อย่างนี้"

สายพินร้องไห้บ่อยใจในชะตาชีวิตของตนเอง

"ใจดีๆ นะน้อง มีอะไรค่อยๆ เล่าให้พี่ฟัง พี่มาเยี่ยมบ้านนี้ก็เพื่อจะดูว่าสายพินไม่สบายเป็นอะไร จึงรีบหายไป ไม่ไปหาหมอดำนัด"

รตนาพูดและเอามือลูบ หลังสายพินอย่างอ่อนโยน

"ตั้งแต่พี่มาเยี่ยมหนูครั้งแรก หนูก็เข้าใจดีว่าถึงแม่หนูจะติดเชื้อเอดส์ แต่หนูก็รักษาวัณโรคหายได้ หนูดูพี่เป็นตัวอย่าง ก็มีกำลังใจอยากรักษาวัณโรคให้หาย เหมือนพี่เพราะพี่บอกให้หนูอดทนรักษาเพื่อลูก...หนูก็กินยาตามที่พี่แนะนำ เริ่มจากเม็ดเล็กๆ ก่อน..."

สายพินร้องไห้สะอึกสะอื้น

"แล้วเป็นไงถึงไม่กินยาและขาดนัดไปตั้งสองเดือน ละจะ?"

"พอหนูกินยาไปได้สามอาทิตย์หนูก็แข็งแรงขึ้น กินข้าวได้ น้ำหนักตัวก็เพิ่มขึ้น

หน้าตาดีขึ้น พอหนูดีขึ้นมา พ่อเลี้ยงหนูก็มาขึ้นใจหนู มันเป็นเวอร์กรรมอะไรของหนู หนูป่วย ขนาดนี้ เขายังมาขึ้นใจหนูได้"

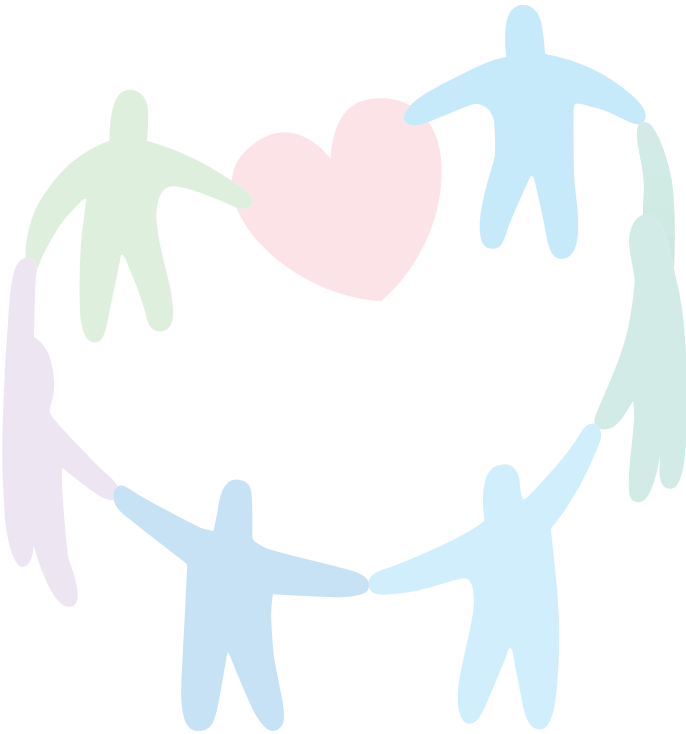
สายพินร้องไห้อย่างขมขื่นใจ รัตนาารู้สึกสะเทือนใจอย่างบอกไม่ถูก ในฐานะลูก ผู้หญิงด้วยกัน รัตนาต้องสะกดกลิ่นอารมณ์ของเธอ เพื่อไม่ให้ร้องไห้ตามสายพิน รัตนาพยายามควบคุมน้ำเสียง ให้ราบเรียบและใช้มือลูบหลังสายพินอย่างอ่อนโยน อาสาสมัครรัตนาประเมินอาการของสายพินแล้วคิดว่า สายพินควรไปโรงพยาบาล เพื่อให้หมอประเมินอาการและตั้งต้นการรักษาด้วยโรคใหม่อีกครั้ง สายพินอ่อนเพลีย และหายใจเหนื่อยหอบ ตัวร้อนเป็นไข้ปล่อยทิ้งไว้อาจเป็นอันตรายถึงชีวิต ถึงแม้รัตนา จะมีรถมอเตอร์ไซด์ แต่เธอก็คิดว่าหากนำตัวสายพินซ้อนท้ายรถมอเตอร์ไซด์ของเธอ สายพินจะต้องร่วงตกจากจากรถเป็นแน่เพราะความอ่อนเพลียของร่างกาย รัตนาจึงโทรศัพท์เรียกอำไพ เพื่อนอาสาสมัครอีกคนมาช่วย นั่งประกบสามคนบนรถมอเตอร์ไซด์ โดยให้สายพินอยู่ตรงกลาง รัตนาคิดว่าเป็นไงเป็นกันหากโดนตำรวจจับ เพราะการนั่งรถซ้อนสามคนถือว่าผิดกฎหมาย

โชคยังดีที่รตนา นำสายพินส่งถึงโรงพยาบาลอย่างปลอดภัย หมอรับสายพินนอนรักษาตัวที่โรงพยาบาล ถึงแม้รัตนามีภาระกิจทางบ้าน แต่เธอก็รู้สึกเป็นห่วงสายพิน รัตนาช่วยเป็นธุระดูแลสายพิน โดยนอนเป็นเพื่อนที่โรงพยาบาล รัตนายังช่วยดูแลเรื่องอาบน้ำ สระผม ตัดผม หวีผม ตัดเล็บให้สายพิน ทำให้สายพินดูสดชื่นขึ้นมาก

"พี่ไม่ใช่ญาติของหนู... พี่ยังดูแลหนูยิ่งกว่าญาติหนูเสียอีก ญาติหนูยังไม่ดูแลหนูเลย ยังร้องแก้งจนหนูอีก..."

อาสาสมัครรัตนา รู้สึกปลาบปล้ำใจกับคำพูดที่ก่อกวนออกมาจากใจของสายพิน รัตนามีความสุขที่เห็นสายพินดูสะอาดสะอ้านมีความสุขสบายเนื้อสบายตัว หลังจากที่เธอบอบช้ำทางจิตใจมามาก รัตนามาเยี่ยมสายพินหลายครั้งที่โรงพยาบาล ทุกครั้งที่มาเยี่ยมรัตนา รู้ว่าสายพินดีใจมากที่ได้พบเธอ รัตนาเองก็รู้สึกมีความสุขและความปิติที่เห็นสายพินมีความสุขที่ได้พบเธอ ทั้งสองคนไม่ใช่ญาติ แต่เพียงมารู้จักกันเพราะวันเกิดและโรคเอดส์และความเป็นอาสาสมัครของรัตนา

นอกจากจะดูแลสายพินทางร่างกายและจิตใจแล้ว รัตนา ยังได้ใช้ความพยายาม พุดคุยกับญาติพี่น้องของสายพิน ให้ช่วยกันดูแลสายพิน และลูกของเธอด้วย เพราะความที่รัตนาช่วยดูแลสายพิน อย่างใกล้ชิดจริงใจไม่รังเกียจ จึงทำให้ญาติของสายพินรังเกียจ วันไหนใครน้อยลง และยอมรับที่จะมาช่วยกันดูแลสายพินให้มากขึ้น รัตนา ยังช่วยหาวิธีการให้สายพินจัดการกับปัญหาการถูกข่มขืนโดยพ่อเลี้ยง รัตนา รู้สึกภูมิใจที่อาสาสมัคร อย่างเธอ ถึงแม้จะเรียนจบแค่ชั้นประถมศึกษา ขายแรงงาน และค้าขายเลี้ยงชีพอย่างสุจริต มีส่วนช่วยเหลือคนไข้หญิงที่ถูกทำร้ายจิตใจอย่างสายพิน ให้ได้รับการยอมรับและการ สัมผัสจากญาติ

3

"...เจอปัญหา แล้วฆ่าตัวตาย...
อย่างไร้จุดหมาย"

กำลังใจและคำท้าทายจากลุงอาสาสมัครถึงผู้ป่วยวัยรุ่น

มีชัย เป็นเด็กหนึ่งในหลายพันคน ในจังหวัดที่มีการระบาดของโรคเอดส์อย่างรุนแรง เป็นเด็กที่ทั้งพ่อและแม่ต่างก็เสียชีวิตจากโรคเอดส์ และตัวเด็กเองก็ติดเชื้อเอชไอวีด้วย มีชัยกำพร้าพ่อตอนเขาอายุ 8 ขวบ และกำพร้าแม่เมื่อเขาอายุได้ 12 ขวบ หลังจากกำพร้าทั้งพ่อและแม่ โลกของมีชัยก็มีแต่เพียงตาจำเป็น ตาผู้มีอายุเกือบเจ็ดสิบปีเป็นหลักชีวิตและเป็นผู้เลี้ยงดูมีชัย ตาคำบันไม่เคยคิดมาก่อนว่าเขาจะต้อง ทำงานหารรายได้เพื่อเลี้ยงตัวเขาเองและหลานในวัยที่เขาเองคิดว่าสูงอายุเพียงพอที่พร้อมจะอำลาโลก แต่เพราะยังมีหลานกำพร้าให้ดูแล ตาคำบันจึงต้องสู้เพื่อชีวิตของหลานรัก

ดูแลจนแม่ตาย...ดูแลจนลูกห่างจากวันโรค

สมยศ เป็นอาสาสมัครผู้ติดเชื้อเอชไอวี ที่รู้ตัวว่าติดเชื้อเอชไอวีมานานกว่าสิบปี และสมัครเป็นอาสาสมัครช่วยดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวี รวมทั้งผู้ป่วยวันโรคที่ติดเชื้อเอชไอวี สมยศมีความสุขกับการได้ช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอชไอวี ในอำเภอที่เขาอาศัยอยู่ สมยศยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระเจ้าอยู่หัวเป็นหลักในการดำรงชีวิต สมยศแบ่งเวลาจากการทำนาทำไร่ และรับจ้างก่อสร้าง มาเป็นอาสาสมัครให้กับตำบลของเขา เพื่อรณรงค์ให้ผู้คนเข้าใจเรื่องโรคเอดส์ ลดการรังเกียจผู้ป่วยโรคเอดส์ สมยศรู้จักครอบครัวของมีชัยเป็นอย่างดี สุขศรีแม่ของมีชัยติดเชื้อเอชไอวี และก็เป็นอาสาสมัครทำงานร่วมกับสมยศเป็นเวลาหลายปี แต่โชคไม่ดี สุขศรีป่วยเป็นวันโรคคือยา ถึงแม้สุขศรีจะมีวินัยในการกินยารักษาวันโรค ด้วยความรักและความห่วงใยมีชัย สุขศรีก็ไม่อาจยื้อชีวิตของเธอได้

"ฝากมีชัยไว้ดวงนะ พี่ต ฉันทองกาให้ลูกได้เรียงหน้าห้องสี่อสูงๆ...."

นี่คือคำพูดที่สมยศได้ยินทุกครั้งที่เขาไปเยี่ยมให้กำลังใจแก่สุขศรีที่บ้าน เขายังจำภาพการกินยารักษาวันโรคคือยา จำได้ว่า สุขศรีต้องกินยาเม็ดใหญ่ราวกับเม็ดมะขามครึ่งละห้าเม็ด ด้วยความที่รักลูกและห่วงลูก สุขศรีจึงพยายามกลืนยา เธอพยายามกลืนยามากกว่ากินอาหารเสียอีก ถึงแม้สุขศรีหรือยากจะกดลูกใจจะขาด แต่เธอไม่ยอมให้ลูกติด

วันโรคจากเธอ สุขศรีจึงได้แต่นอนมองดูลูกอยู่ห่างๆ ถึงแม้จะพยายามรักษาวันโรคอย่างเต็มที่ สุขศรีก็ลาจากลูกและพ่อไป หลังจากพยายามรักษาวันโรคอยู่นานหนึ่งปีห้าเดือน

"ปากมีชัยไว้ดวงชะตา ฟังต ฉันทองกานให้ลูกได้เรียงหน้าห้องสู่อสูงๆ...."

สมยศบอกว่า นี่คือประโยคสุดท้ายที่เขาได้ยินจากปากของสุขศรี ก่อนที่เธอจะลาจากโลกไป นับตั้งแต่สุขศรีเสียชีวิต สมยศก็ยังคงมีน้ำใจแฉะเวียนไปเยี่ยมมีชัยและตาคำบันสม่ำเสมอ จนกระทั่งวันหนึ่งมีชัยเองป่วยเป็นวันโรค สภาพเด็กชายกำพร้านอนอยู่บนที่นอนเหมือนซากศพ ผอมแห้งหนังหุ้มกระดูก นอกจากติดเชื้อเอชไอวี, โรคแทรกจากวันโรคแล้ว มีชัยยังมีอาการท้องเสีย กินอะไรลงไปก็อาเจียน สมยศเองก็คิดว่ามีชัยคงจะไม่รอดได้แต่เวทนาสงสารตาที่เฝ้าประคบประหมวดูแลหลานอย่างใกล้ชิด สมยศเองก็พยายามเยี่ยมบ้านบ่อยขึ้น ถึงแม้อาสาสมัครสมยศเองก็ไม่ค่อยมีเงิน แต่การไปเยี่ยมบ้านแต่ละครั้งก็พยายามซื้อของฝากติดไม้ติดมือให้กำลังใจตาและหลาน ไปช่วยป้อนอาหารและป้อนยารวันโรคและไปอยู่ให้กำลังใจเป็นคอนันอยู่บ่อยครั้ง มีชัยเป็นเด็กที่กินยากมาก ๆ ตาและสมยศต้องช่วยกันใช้ครกตำยาละลายน้ำ แล้วใช้ช้อนป้อน โชคดีที่มีชัยป่วยเป็นวันโรคธรรมดา ไม่ใช่วันโรคดื้อยาเหมือนแม่ของเขา

อาการของเขาจึงดีขึ้นเป็นลำดับ เขาหายป่วยจากวันโรค และมีชีวิตอยู่กับไวรัสเอชไอวีด้วยความเป็นวัยรุ่น และเป็นเด็กช่างคิด มีชัยรู้สึกรับสภาพตัวเองไม่ได้ที่ติดเชื้อเอชไอวี และจะต้องกินยาต้านไวรัสไปตลอดชีวิต

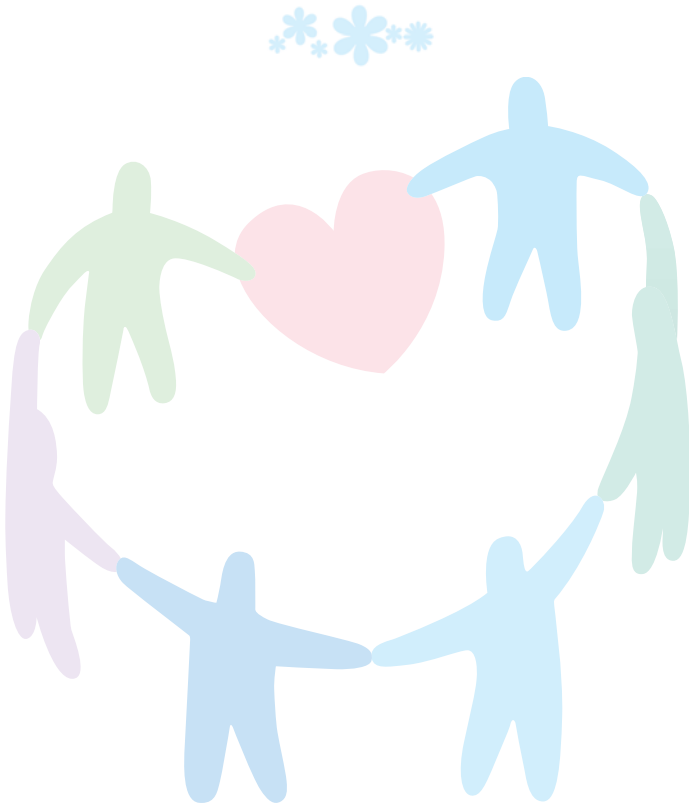
"ลุงยศ ผมเอาเชือกนี้ ผูกคอซะ จะได้ตายๆ ไป ไม่ต้องกินยาได้มั๊ย "

มีชัยพูดแบบหมดอาลัยในชีวิต

" คนเราเกิดมา การเจ็บป่วยเป็นธรรมชาติของคนเราอยู่แล้ว ไม่ป่วยมากก็เป็นน้อย เกิดมาต้องต่อสู้ คนเราต้องต่อสู้ ต้องเผชิญกับทุกอย่าง ถ้าเราคิดว่าเกิดมาแล้วเจอปัญหาทุกอย่าง แล้วฆ่าตัวตาย อย่าเกิดมาดีกว่า เสียชาติเกิดหมด"

คำเตือนสติจากสมยศ ดูเหมือนจะได้ผล มีชัยเองก็รู้ว่า ทั้งแม่ของเขาเอง หรือสมยศ ต่างก็ป่วยหนักและต่อสู้กับความเจ็บป่วยอย่างไม่ย่อท้อ ถึงแม่จะเสียชีวิตแต่แม่ก็กินยาสู้กับโรคอย่างถึงที่สุด สมยศเองใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าช่วยเหลือคนไข้ติดเชื้อเอชไอวีคนอื่น อย่างน่ายกย่อง.

มีชัยในวัยสิบเจ็ดปีวันนี้ มีชีวิตอยู่กับไวรัสเอชไอวี และเตรียมตัวสอบเข้าเรียนเทคนิค เพื่อให้ได้เป็นนายช่าง อย่างที่เขาชอบ และอย่างที่แม่ของเขาใฝ่ฝัน และอาสาสมัครสมยศเป็นผู้เฝ้าดูให้กำลังใจและช่วยสานฝันให้เป็นจริง

4

อาสาสมัครไร้พรมแดน
พม่า หรือ ไทย
ก็คนไร้เหมือนกัน

"อาสาสมัครทั้งกลาง ให้อาสาสมัครไปใช้ของน้ำของคนไข้ ตรงกลางตก งบประมาณใช้ของน้ำร่วม กับเจ้าหน้าที่"

คุณรัญจวน เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล พูดเสียงดังฟังชัดกับกลุ่มอาสาสมัครผู้ติดเชื้อ เอชไอวี ที่มาช่วยงานคลินิกยาต้านไวรัส ของโรงพยาบาล เสียงของคุณรัญจวนดังพอที่คนไข้ ที่มารอรับบริการก็พลอยได้ยินไปด้วย อาสาสมัครรุ่นเก่าอย่างโสภา รู้ดีว่าการรังเกียจเหยียดหยามผู้ติดเชื้อเอชไอวี ยังคงมีอยู่ในสังคมชาวบ้าน และในหมู่เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล บางครั้งคำพูดและการแสดงออกของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ทำให้อาสาสมัครบางคนหมดกำลังใจและอำลางานอาสาสมัครไป แต่สำหรับโสภาแล้ว เธอทำงานอาสาสมัคร เป็นอย่างยิ่ง โสภารู้ว่าผู้ติดเชื้อเอชไอวีมานานเกือบยี่สิบปี เธอป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาสหลายครั้ง แต่เธอก็รอดมาได้ โสภาทำงานรณรงค์ให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ต่อกลุ่มเสี่ยง เช่นผู้ต้องขังในเรือนจำ ให้คำปรึกษาเรื่องการตรวจเอชไอวี รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับยาต้านไวรัสทั้งที่โรงพยาบาลและที่บ้านของคนไข้ โสภาเป็นอาสาสมัครมานานกว่าสิบสองปี ดูแลช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอชไอวี และผู้ป่วยวัณโรคที่ติดเชื้อเอชไอวี จำนวนนับไม่ถ้วน

โสภาหรือที่เพื่อนๆ อาสาสมัครเรียกว่าป้าโสภา มีเรื่องประทับใจและเรื่องสะเทือนใจเกี่ยวกับผู้ป่วยที่พบเห็นจากการเป็นอาสาสมัคร หนึ่งในเรื่องที่ป้าโสภารู้สึกภูมิใจคือการได้ช่วยเหลือ อุซอ และ มะชาย คู่สามีภรรยาชาวพม่าที่แอบลักลอบเข้ามาทำงานอยู่ในประเทศไทยนานหลายปี โสภาจำได้ดีถึงภาพวันแรกที่ไปเยี่ยมบ้านคู่สามีภรรยาที่ป่วยเป็นวัณโรคและติดเชื้อเอชไอวีทั้งคู่

"กลุ่มใจจริง ๆ ตาอุซอไม่ยอมกินยา บอกว่ากินยาแล้วแพ้ ร้อนไปทั้งตัว ฉันทนเองก็
ไม่สบาย แต่ก็อดทนกินยา เพราะอยากไปทำงานหาเงินมาซื้อข้าวกิน...หาเงินไป
โรงพยาบาลหาหมอตรวจหน้า"

มะชาย พูดซ้ำๆ ด้วยภาษาไทย สำเนียงพม่า โสภาเข้าใจที่มะชายอธิบายได้ดี เพราะภาพที่เห็นขณะไปเยี่ยมบ้านก็คือ เห็นอุซอ ผอมแห้ง ผิวหนังมีร่องรอยของการแพ้ยา

เขานอนชมหมดอาลัยตายอยากในชีวิต ไม่ยอมใส่เสื้อผ้า เพราะรู้สึกร้อนรุ่มไปทั้งตัว มะข่ายเองก็ผอมแห้งสีหน้าอิดโรย แววดาเต็มไปด้วยความเครียด และวิตกกังวล

"เราอยู่กันสองคน ไม่รู้ว่าจะไปขอให้ใครช่วย เวลาไปหาหมอก็ต้องเสียเงิน เพราะไม่ใช่คนไทย...เราไม่มีบัตร"

มะข่ายพูดอย่างเศร้าสร้อย และท้อแท้ใจ

อาสาสมัครโสภา เข้าใจดีถึงความเจ็บป่วยและความกังวลของคนไข้ชาวพม่าคุณี

"ใจเย็นๆ นะ เดี่ยวกลุ่มพวกเรา จะหาทางช่วยเหลือ แต่ขอเอง ต้องมีกำลังใจ ในการรักษาวินโรค สองเดือนแรกจะรู้สึกลำบากไม่สบาย ต้องกินยาถึงสี่ตัว แต่หลังจากสองเดือน หมอจะลดยาเหลือเพียงสองตัว กินยาต่อหกเดือน หรือเก้าเดือนก็หาย ไม่ได้ต้องกินยาวินโรคไปตลอดชีวิต ต้องอดทน ดูตัวอย่างรูปคนไข้คนนี่ซิ เป็นคนไข้ติดเชื้อเอชไอวี เขาเคยแพ้ยาวินโรคแทบตาย ก็ยังรักษาหาย เดี่ยวขอและมะข่าย ก็จะช่วยรักษาหายเหมือนเขา."

โสภา เอาตัวอย่างรูปภาพอาสาสมัครผู้ติดเชื้อเอชไอวี ที่เคยประสบปัญหาในการกินยาวินโรคให้ทั้งสองสามีภรรยาดู ซึ่งทั้งคู่ก็ดูตัวอย่างรูปภาพด้วยความสนใจ และมีกำลังใจขึ้นมาก

"ส่วนค่ารักษาที่โรงพยาบาลครวหน้าให้มะข่ายไปห้องสังคมสงเคราะห์ อธิบายให้เจ้าหน้าที่ฟัง โรงพยาบาลมีทางผ่อนปรนให้"

โสภาก็กำลังใจไปเยี่ยมบ้าน คู่สามีภรรยาชาวพม่า อย่างสม่ำเสมอ และชักชวนให้เข้าชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวีของตำบล ที่สำคัญคือ โสภานำมน้าวให้สมาชิกชมรมผู้ติดเชื้อคนอื่นๆ ให้ความเห็นใจกับคนไข้ชาวพม่าคุณี และให้สนับสนุน ค่ายารักษาเดือนละสี่ร้อยบาทแก่ทั้งสองคน ซึ่งถึงแม้จะไม่ใช่คนไทย แต่ก็ตกทุกข์ได้ยากจากวินโรคและโรคเอดส์ เงินค่ายารักษาเป็นเงิน ที่เทศบาลให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ติดเชื้อเอชไอวีในตำบล การช่วยเหลือของโสภา

ทำให้อูซอและมะข่าย ได้รับกำลังใจและการสนับสนุนจาก เพื่อนคนไทยที่ติดเชื้อเอชไอวีด้วยกัน มีความหวังในการรักษาโรคจนหาย และยังได้รับให้เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มเข้าร่วมประชุมกับสมาชิกคนไทย ทำให้เกิดบรรยากาศ **"ไทย พม่า ก็พี่น้องกัน"**

โสภากุมิใจมาก ที่ช่วยให้อูซอหายจากโรคและกลับไปหาปลาเพื่อขายในตลาดได้ ส่วนมะข่ายก็แข็งแรงกลับไปทำงานรับจ้างล้างจานในร้านอาหารได้เหมือนก่อนที่จะล้มป่วย โสภากุมิใจที่สามารถโน้มน้าวเพื่อนสมาชิกผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย ให้การสนับสนุนเยี่ยเลี้ยงยังชีพประจำเดือน แก่คู่สามีภรรยาชาวพม่า ทำให้เกิดความรู้สึกไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ และชนชั้น

โสภา เป็นหญิงชาวบ้าน เรียนจบชั้นประถมสี่ หากถามว่าโสภาในวัยใกล้ห้าสิบปีวันนี้ ฝันอยากได้อะไรในชีวิต? คำตอบที่ได้จากอาสาสมัครนำใจงามคนนี้คือ...

"ทุกวันนี้พออยู่พอกินแล้ว เวลาชีวิตที่เหลือก็อยากทำสิ่งที่ดี ๆ ให้เพื่อนผู้ติดเชื้อ มีโอกาสทำอะไรดี ๆ ก็ทำ มีความสุข นอนหลับดีเวลาได้ช่วยเหลือคนเวลาได้ให้อะไรกับคนอื่น"

ถึงแม้อาสาสมัครอย่างโสภา จะถูกรังเกียจไม่ให้ใช้ห้องน้ำร่วมกับเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล แต่เธอก็กุมิใจที่ได้ทำประโยชน์ให้แก่คนไข้เอชไอวี และคนไข้โรคที่ติดเชื้อเอชไอวี ที่สำคัญคืองานของโสภาได้สร้างพื้นที่ทางสังคมให้แก่คนยากจนด้วย.

"ใส่ใจใจก็ไม่ว่าง"

เคล็ดลับของความสำเร็จในการดูแลผู้ป่วยวัณโรคสูงอายุเจ้าอารมณ์

"ไปได้แล้ว!!" ยายวันดี ผู้ต้องขังหญิงวัยหกสิบปีกว่า พุดตวาดอย่างมีอารมณ์กับสายสมร อาสาสมัครผู้ต้องขังสาวสวยและใสด้วยสามสิบปีเศษ ที่นำยารักษาวัณโรคมาให้ยายวันดีถึงเรือนพักแยกโรค

"ยายยังไม่ได้กินยา เลย จะให้หนูไปได้อย่างไร" สายสมรพุดอย่างอ่อนโยน
"ไม่ต้องมายุ่ง อยากจะตาย ปล่อยให้ฉันนอนตายคนเดียวเงียบๆ ในนี้แหละ"
ยายวันดี ยังคงพุดจากรำร่ำกับสายสมร

"ยังไม่ไปอีก...บอกแล้วไงว่า อย่ามายุ่ง อยากตาย เห็นมัยี้ ไม่มีใครมาเข้าใจฉัน เขาเห็นฉันโดนฉีดยาทุกวัน เจ็บกัน จนเดินไม่ได้ ใครๆ ก็ไม่กล้ามาเข้าใจเพราะกลัวป่วยเหมือนฉัน"

ยายวันดี พุดด้วยความน้อยใจ และยังคงออกปากไล่ อาสาสมัครสายสมร นี่ถ้าเป็นอาสาสมัครคนอื่น ก็คงโกรธ ยายแก่ปากร้ายเจ้าอารมณ์อย่างยายวันดีไปแล้ว คุณพยาบาลในเรือนจำจึงมอบหมาย อาสาสมัครสายสมรให้ช่วยดูแลยายวันดี เพราะเป็นห่วงว่า ยายวันดีอาจกระโดดตึกฆ่าตัวตาย เหมือนผู้ต้องขังสูงอายุบางคน แทนที่สายสมรจะโกรธ เธอกลับสงสารยายวันดี และคิดว่ายายวันดีเป็นเหมือนยายของเธอเอง สายสมรสงสารยายวันดีที่นอนป่วยเป็นวัณโรคครั้งที่สอง ร่างกายอ่อนแอ ผอมแห้งจนหนังติดกระดูก ยายวันดีปวดบริเวณที่ฉีดยาจนเดินไม่ได้ หมุดกำลังใจรักษาเพราะไม่เคยมีญาติมาเยี่ยมที่เรือนจำแม้แต่ครั้งเดียว

"เดี๋ยวหนูเอายาหม่องนวดกันให้ยายนะ ถ้ายายอาการดีขึ้นเมื่อไร หนูจะจูงยายไปเดินเล่นด้วยกัน"

สายสมรควักยาหม่องออกมานวดบริเวณที่ฉีดยาให้ยายวันดี

"หนูก็เคยเป็นวัณโรคมาก่อน มาป่วยในนี้เหมือนกับยายนี่แหละ แทบตายเหมือนกัน ลูกแทบไม่ไหว กินยาลงไปเมื่อไหร่ก็อยากอาเจียน ขนาดหนูไม่ได้ฉีดยาก็ยังแย่เลยตอนไม่สบายใหม่ๆ"

ดูเหมือนเรื่องเล่าและการนวดยาหม่องของสายสมรจะได้ผล ยายวันดีหยุดพูดขยับไล่ และรับการนวดที่แสนอ่อนโยน และยอมกินยาแต่โดยดี

รองจิมของคนไ้ เป็นกำลังใจให้อาสาสมัคร

สายสมร กลายเป็นเพื่อนรักต่างวัยที่แสนดีของยายวันดี ตลอดการรักษาวันโรค เป็นเวลาหกเดือน เธอสังเกตเห็นว่า ยายวันดีเปลี่ยนไปมาก จากคนแก่เจ้าอารมณ์ แยกตัว กลัวผู้ต้องขังอื่นในเรือนจำรังเกียจและไม่ยอมกินยารักษาวันโรค กลายมาเป็นคนไข้ที่ยอมรับ การกินยารักษาวันโรคอย่างสม่ำเสมอทุกวัน จนรักษาวันโรคหาย การฉีดยาที่ทำให้ยายวันดี ปวดกันจนเดินไม่ไหว แต่สายสมรก็ให้กำลังใจ พายายวันดีเกาะลูกกรง หัดยืนและเดิน จนยายวันดีกลับมาเดินได้เหมือนก่อนป่วย และมีเพื่อนในเรือนจำมาพูดคุยด้วย อาสาสมัคร สายสมรรู้สึกภูมิใจที่เธอมีส่วนให้ยายวันดีรักษาโรคหาย กลับมาแข็งแรงและมีสังคม ในเรือนจำอีกครั้ง ยายวันดียิ้มต้อนรับสายสมรทุกครั้งที่พบกันในเรือนจำ สำหรับสายสมรแล้ว รอยยิ้มที่อบอุ่นจากคนไข้ นับเป็นรางวัลที่ยิ่งใหญ่และเป็นกำลังใจ สำหรับอาสาสมัครอย่างเธอ

แม่รักลูก...ลูกรักแม่ ก็มาของอาสาสมัครสงขลานครินทร์

ชีวิตของสายสมรเป็นเหมือนนวนิยาย แต่เป็นนวนิยายน้ำดี ไม่มีการตบตี อิจฉาริษยา มีแต่ความรักระหว่างสองแม่ลูกที่ทำให้ลูกต้องขังอยู่ในเรือนจำเดียวกัน สายสมรต้องขัง อยู่ในเรือนจำตั้งแต่อายุ 21 ปี นับถึงตอนนี้เป็นเวลา 11 ปีแล้วที่เธออยู่ในเรือนจำแห่งนี้ เธอต้องโทษจำคุก เป็นเวลาสามสิบปีด้วยข้อหาค้ายาบ้าทั้ง ๆ ที่เธอเองก็ไม่รู้ว่ายาบ้ามีลักษณะ อย่างใด สายสมรยังจำเหตุการณ์วันที่ถูกตำรวจจับกุมได้ดี.....

"ไม่นะคะคุณตำรวจ ลูกสาวฉันไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ฉันเพียงแค่พาลูกมาเที่ยวด้วย
อย่างนะคะลูกฉันไม่รู้เรื่องจริงๆ"

สายใจ แม่ของสายสมรร้องเสียงดังเมื่อเห็นตำรวจ เตรียมจับกุมลูกสาวขึ้นรถพร้อมกับตนเพื่อนำไปเรือนจำ ดูเหมือนตำรวจจะเชื่อ ในคำร้องขอของสายใจ เพราะสายสมรเองดูเหมือนว่าไม่รู้เรื่องราวด้วยเลยจริงๆ

"อยากรกลับบ้านมั๊ย"

นายตำรวจอายุรุ่นพ่อถามสายสมร

"ไม่ค่ะ ไม่ค่ะ หนูทั้งแม่ไม่ได้ แม่หนูป่วยบ่อยๆ หนู จะให้แม่ไปอยู่ในคุกคนเดียวได้อย่างไร หนูต้องไปกับแม่ หนูคิดถึงแม่"

สายใจเมื่อได้ยินลูกสาวพูดเช่นนั้น ก็ทำให้เสียใจกับการกระทำของเธอเป็นอย่างยิ่ง สายสมรรู้ว่าแม่สายใจของเธอติดเชื้อเอชไอวีจากสามีใหม่ และในช่วงหลัง แม่ป่วยและหาหมอบ่อยครั้ง ในใจเธอตอนนั้น คิดว่าถึงอย่างไร เธอก็ไม่ยอมทิ้งแม่ไปอยู่ในคุกคนเดียวแน่ๆ สายใจเสี่ยงค้ายาบ้าเพราะรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวี อย่างไรก็ตามก็ต้องเสียชีวิต ดังนั้นก่อนเสียชีวิตก็ควรหาเงินก้อนใหญ่ไว้ให้สายสมรและน้องอีกสองคนได้เรียนหนังสือ แต่แทนที่สายสมรจะได้เรียนหนังสือจนจบ เธอกลับต้องมาใช้ชีวิตอยู่ในเรือนจำกับแม่ สายสมรจำได้ดีว่า แม่ร้องไห้เสียใจทุกวัน สภาพจิตใจและสุขภาพทรุดโทรมลงมาก และในที่สุดก็ป่วยเป็นวัณโรค จนเสียชีวิตหลังจากอยู่ในเรือนจำได้หนึ่งปี สายสมรดีใจที่มีโอกาสดูแลให้การพยาบาลแม่จนวาระสุดท้ายของชีวิต และนี่คือจุดเริ่มต้นของการเป็นอาสาสมัครดูแลผู้ป่วยในเรือนจำของอาสาสมัครนางฟ้าคนนี้

มีรอยยิ้มให้ทุกคน
แม้คนไข้กำลังจะตาย

ความปิติของอาสาสมัครผู้ต้องขังหญิง

หากจันทร์ทราสาววัยสามสิบหกปี ได้มีโอกาสเดินตามท้องถนนเหมือนประชาชนทั่วไป คงต้องมีชายหนุ่มเหลียวมองเป็นแน่ เพราะจันทร์ทราที่มีผิวขาวเปล่งปลั่ง ผิวหน้าสีชมพู ตาโตขนตายาวว่องฉวย ผมยาวสลวยรูปร่างสะอิดสะเอื้องเหมือนนางแบบ แต่จันทร์ทราในวันนี้ ไม่ได้เห็นท้องถนนมานานกว่า 11 ปีแล้ว เพราะเธอต้องโทษอยู่ในเรือนจำซึ่งมีผู้ต้องขังหญิงนับพันคน อยู่ด้วยกันอย่างแออัด จันทร์ทราต้องโทษ จำคุก 33 ปี ด้วยข้อหาค้ายาบ้า

เพราะติดเชื่อเฮซีไอวี... จึงตัดสินใจขายงาบ้า

จันทร์ทรา เป็นสาวชาวบ้านที่เรียนจบการศึกษชั้น ปวช. ทำงานรับจ้างเป็นมนุษย์เงินเดือนที่ร้านค้าแห่งหนึ่งในตัวจังหวัดมีความเป็นอยู่พออยู่พอกิน จันทร์ทรา แต่งงานกับชายหนุ่มที่มีฐานะใกล้เคียงกับเธอ อยู่กินกันมาได้สองปี เธอก็ตั้งครรภ์ และแล้ววันที่จันทร์ทรา คิดว่าเหมือนมีจจจุราขมาเยือนอยู่ข้างหน้าเธอก็มาถึง เมื่อเธอไปฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลแล้วพยาบาลบอกผลการตรวจเลือดของเธอว่า เธอติดเชื่อเฮซีไอวี หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า ติดเชื่อเอดส์ ย้อนไปเมื่อปี พ.ศ. 2538 ซึ่งเป็นปีที่จันทร์ทราตั้งครรภ์ เธอเห็นเพื่อนบ้านเพื่อนร่วมงาน คู่สามีภรรยาวัยหนุ่มสาวเช่นสามีและเธอป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคเอดส์ เป็นจำนวนมาก ดังนั้นเมื่อพยาบาลบอกผลการตรวจเลือดแก่เธอจึงเหมือนเป็นการบอกกับเธอว่าความตายกำลังมาหาเธอ เธอคิดไปต่างๆ นานา โดยเฉพาะคิดถึงลูกที่ต้องเป็นลูกกำพร้า...คิดว่าใครจะช่วยเลี้ยงลูกเพราะครอบครัวของทั้งสองฝ่ายต่างก็ไม่ได้มีฐานะมีคนชวนให้เธอขายยาบ้าหลายต่อหลายครั้ง แต่เธอไม่เคยตอบรับ และไม่เคยคิดว่าจะทำผิดกฎหมาย แต่การติดเชื่อเฮซีไอวี...การคิดถึงความตาย...โดยเฉพาะคิดถึงลูกที่จะต้องกำพร้าพ่อแม่ จันทร์ทราจึงตัดสินใจรับงานส่งต่อยาบ้าเพื่อนำไปขายเพราะหากทำงานสำเร็จ เงินหลายแสนบาทที่ได้คงทำให้ลูกของเธออยู่สุขสบายได้ แต่เธอถูกตำรวจจับและถูกจำคุก จันทร์ทราในวันนี้มีเพียงพี่สาวและพ่อเท่านั้นที่ยังคงมีชีวิตอยู่ สามีและลูกน้อยของจันทร์ทรา ป่วยเป็นโรคเอดส์และเสียชีวิต ในขณะที่จันทร์ทราอยู่ในเรือนจำ

เก็บขวัดโรคจากกระโถน กินเข้าไปใหม่

ในระยะเวลา 11 ปีที่จันทร์อาอยู่ในเรือนจำ เธอป่วยเป็นวัณโรคสองครั้ง จันทร์จัดว่าเป็นคนไข้ชั้นดีที่ปฏิบัติตามคำแนะนำของคุณหมอ อย่างเคร่งครัด คุณหมอในเรือนจำบอกว่าการกินยารักษาวัณโรคเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะหากไม่ตั้งใจรักษาอาจป่วยเป็นวัณโรคดื้อยาได้ เธอจำได้ว่าตอนรักษาวัณโรคในช่วงสัปดาห์แรกเธอคลื่นไส้มาก หลังจากคลื่นยาเข้าไป เธออาเจียนอยู่หลายครั้ง และเธอต้องหยิบยาขึ้นมาจากกระโถน แล้วคลื่นเข้าไปใหม่เพื่อให้ได้รับยาครบขนาด ด้วยความที่เคยป่วยเป็นวัณโรคและเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี จันทร์ารู้สึกว่าคนไข้มีความทุกข์จากทั้งวัณโรคและโรคเอดส์ เป็นอย่างไร จันทร์จึงอาสาเป็นผู้ดูแลผู้ต้องขังหญิงที่ป่วยเหมือนเธอ

มีร่องจี่มีให้ทุกคน แม็ดคนไข้กาลังจะตาย

จันทร์คิดว่าชีวิตของเธอช่างแสนเศร้า และระทมทุกข์เป็นที่สุดแล้ว แต่อย่างน้อยเธอยังมีพ่อและพี่สาวซึ่งรักและห่วงใยเธออยู่ที่บ้าน รอวันที่เธอจะได้พ้นโทษ ชีวิตเธอต่างจากมาลี ผู้ต้องขังรุ่นน้อง ซึ่งติดเชื้อเอชไอวีและป่วยเป็นวัณโรคเช่นเดียวกับเธอ

"ไม่ยอกรักษาอะไรทั้งนั้น ปล่อยหนูตายไปเถอะ"

มาลี นอนพุดด้วยแววตาและน้ำเสียง หมดอาลัยตายอยาก

"อดทนรักษา เดียวก็หายเหมือนพี่ เวลาผ่านไปเร็ว เดี่ยว เราก็ได้กลับไปอยู่กับครอบครัวเรา"

จันทร์อาพุดด้วยน้ำเสียงอ่อนโยน

"ไม่มีใครในชีวิตนี้แล้ว ที่ต้องการหนู ครอบครัวก็ไม่มีใครนับญาติ พ่อแม่หนูก็ตายหมดแล้ว อยู่ไปก็ไร้ค่า"

มาลีร้องไห้สะอึกสะอื้น ทำเอาจันทร์ธาเองก็เกือบจะร้องไห้ไปด้วย

"พี่ดูซิเพื่อนๆ ที่คบกันในคุก พอรู้ว่าหนูป่วยเป็นวัณโรค แล้วก็ติดเชื้อมาอย่างว่าด้วย เขาก็พากันรังเกียจ "

มาลีพูดพร้อมน้ำตา จันทร์ธาใช้เวลาปลอบประโลมมาลีอยู่เป็นเวลานาน ในที่สุดมาลีก็ยอมรับประทานยาซึ่งจันทร์ธาช่วยบดผสมน้ำและป้อน

"อย่างน้อยพี่ก็เป็นเพื่อนมาลี และสัญญาว่าจะเป็นเพื่อนตลอดไป"

จันทร์ธาจับมือมาลี และยิ้มอย่างอ่อนโยนให้มาลี

จันทร์ธาไม่เพียงแต่เอายาให้มาลีกินเท่านั้น เธอยังช่วยซักผ้าให้มาลี ทำความสะอาดร่างกายให้มาลี โดยเฉพาะเวลาที่มาลีท้องร่วง และไม่สามารถพุงตัวเองไปห้องน้ำได้ ถึงแม้จันทร์ธาจะดูแลมาลีเป็นอย่างดี แต่มาลีก็ต้องจบชีวิตของเธอในเรือนจำ ด้วยวัณโรค, โรคเอดส์ และโรคแทรกซ้อนอื่น มาลีจากไปอย่างสงบ ภาพสุดท้ายที่เธอเห็นก่อนที่ดวงตาทั้งสองของเธอจะปิดไปตลอดกาล คือภาพของจันทร์ธา ยิ้มให้เธออย่างอ่อนโยน ซึ่งเป็นภาพที่มาลีได้เห็นอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง นับตั้งแต่เธอเริ่มรักษาวัณโรค จนวันสุดท้ายของชีวิต

อาสาสมัครจันทร์ธา มุ่งมั่นดูแลผู้ป่วยที่ประสบปัญหาสุขภาพเช่นเดียวกับตนเอง ด้วยความเมตตาและเกิดความปิติในใจอย่างไม่อาจอธิบายให้ผู้ใดเข้าใจได้ เธอได้รับกำลังใจจากการที่ผู้ป่วยที่หายจากโรคและมีชีวิตเป็นปกติเหมือนเช่นเธอ ถึงแม้ผู้ป่วยจะเสียชีวิตอย่างเช่นมาลี เธอก็ทำใจให้สงบและเกิดความปิติได้ เพราะผู้ป่วยไม่ได้เสียชีวิตอย่างโดดเดี่ยว แต่มีเธอเป็นเพื่อนจนวินาทีสุดท้าย

จันทร์ธาสวดมนต์ไหว้พระเป็นประจำ และอธิษฐานทุกวันว่าขอให้เธอได้มีโอกาสดูแลพ่อของเธอเองเมื่อพ่อแก่เฒ่ามากขึ้น เหมือนที่เธอดูแลคนที่ไม่ได้รู้จักมาก่อนในเรือนจำ.

**ขอให้คำอธิษฐานของอาสาสมัครจันทร์ธา
ผู้มีน้ำใจงามจงเป็นจริงดังวงศกอญ...**

"กัดไม่ปล่อย"

กลยุทธ์ในการดูแลผู้ป่วยวัณโรคติดเชื้อเอชไอวีและเสพยาบ้า

"โอ้วเว้ย พูดเรื่องอะไร ไม่รู้เรื่อง ทีหลังไม่ต้องเข้ามาในบ้านพูดเรื่องแบบนี้อีก... อะไรงั้น..
พูดอะไรก็ไม่รู้... ไม่รู้เรื่อง"

สุเทพ หนุ่มใหญ่วัยสี่สิบที่ถึงแม้จะป่วยและอ่อนแรงแต่ก็พูดเสียงดังอย่างมีอารมณ์ กับสรรพษย์ อาสาสมัครผู้ติดเชื้อเอชไอวี ที่อาศัยอยู่หมู่บ้านใกล้เคียงกัน สรรพษย์พูดคุยเรื่องยาต้านไวรัสที่สามารถทำให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีอยู่รอดได้ ให้สุเทพฟัง

"วันนี้หยุดพูดก็ได้ถ้าเพื่อนไม่อยากฟัง อาทิตย์หน้าจะแวะมาหาอีก"

ยายมาลัย แม่ของสุเทพ รู้ว่าสรรพษย์เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่คอยอาสาดูแลช่วยเหลือคนในหมู่บ้านที่ป่วยด้วยโรคเอดส์ ยายมาลัยรู้ดีว่าสรรพษย์ซึ่งครั้งหนึ่งป่วยจนเกือบจะเสียชีวิตก็ยังสามารถอยู่รอดได้และยังเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือคนอื่นไข้อย่างอื่น ๆ ในหมู่บ้าน ยายมาลัยหมดปัญญาที่จะเกลี้ยกล่อมให้ลูกชายขี้โมโห และติดยาบ้าให้ไปโรงพยาบาล ยายมาลัยรู้ว่าสุเทพ ติดเชื้อเอชไอวี เพราะเขาเคยประสบอุบัติเหตุหลายปีก่อน แล้วตรวจเลือดพบเชื้อเอชไอวีในครั้งนั้น แต่สุเทพเข้าใจว่าไม่มีใครรู้เกี่ยวกับผลเลือดของเขา นอกจากคนในบ้านเท่านั้น

"ช่วยหน่อยเถอะ สรรพษย์ ยายไม่รู้จะไปพึ่งใครแล้ว ยายรู้ว่าสุเทพมันติดเชื้อเอดส์ ก็บอกมันว่า ให้ออกไปหาหมอ เพราะเดี๋ยวนี้ เขามียาดี จะได้ไม่ต้องตายเหมือนน้องสาวมัน...เมื่อยมันไปพูด มันก็ไม่โหจะตีเมีย ยิ่งเสพยาบ้า เข้าไปก็ยิ่งแย่ .พงษ์ไปช่วยพูดกล่อมมันหน่อย ช่วยหน่อยเถอะ"

สรรพษย์ส่งสารยายมาลัยอย่างยิ่ง เขารู้ว่าหัวอกของคนเป็นแม่ คงไม่อยากเห็นลูกที่มีอยู่สองคน เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์ น้องสาวของสุเทพเสียชีวิตเพราะโรคนี้เมื่อสองปีก่อน ทั้งลูกกำพร้าไว้ให้เป็นภาระกับยาย ชีวิตของยายมาลัยยามนี้เต็มไปด้วยความเครียดและท้อแท้ สรรพษย์รู้สึกเห็นใจ และเต็มใจที่จะช่วยเหลือยายมาลัยและครอบครัว ดังนั้นเมื่อผ่านไปหนึ่งอาทิตย์ สรรพษย์จึงมาเยี่ยมบ้านสุเทพอีก มาคราวนี้สรรพษย์เริ่มต้นการคุยกับสุเทพว่า

"ถามจริงๆ เอะสุเทพ ยาบ้าที่นายซื้อมาเม็ดนึงราคาเท่าไร?"

"สองร้อยบาท"

คำตอบของสุเทพ ทำให้สรพงษ์ตาโต เปิดฉากพูดร้ายยาวทันที

"สองร้อยบาท?!! เพื่อนรู้ไหมยาที่ซื้อมาเสพทุกวันเนี่ย มันทำร้ายร่างกายเรานะ เม็ดละ 200 บาทยังซื้อมาได้ รู้ไหมว่า ยาที่โรงพยาบาลให้มารักษาโรค เขาให้ฟรี แล้วก็เป็นการรักษาโรค คิดดี ๆ นะ จะเลือกเอาอันไหน ยาที่ต้องไปซื้อเม็ดละ 200 เสพเข้าไปแล้วก็มาทำลายเราอีก เทียบกับยาที่โรงพยาบาลให้เราฟรี ๆ กินแล้ว แล้วรักษาโรคให้ตัวเอง เลือกเอาแล้วกันว่าจะเอาอันไหน คิดดูดี ๆ ไหนจะหลาน... ไหนจะแม่...และก๊ี้เมียอีก ใครจะเป็นคนดูแล? ถ้าเพื่อนเป็นอะไรไปก็ไม่มีใครมาดูแลพวกเขา ให้คิดเอาทีแล้วกัน"

อาสาสมัครสรพงษ์พูดทิ้งท้ายก่อนออกจากบ้านของสุเทพ

การต่อสู้ระหว่างชาวโรค กับงาบ้า

อาสาสมัครสรพงษ์ไม่คิดว่าคำพูดทิ้งท้ายของเขาจะได้ผลทันใจ เข้าวันรุ่งขึ้นเขาตื่นขึ้น เพราะได้ยินเสียงเรียกจากนอกบ้าน สุเทพนั่นเอง สุเทพร้องไห้นัยน์ตาแดงกล้า นั่งกอดกับพื้น แล้วพูดว่า

"ช่วยด้วย จะตายแล้ว มันรู้สึกเหนื่อยทนไม่ไหวแล้ว ช่วยพาไปโรงพยาบาลหน่อย อยากรักษาโรค ไม่เอาแล้วยาบ้า"

สรพงษ์ยินดีกับข่าวดียามเช้า เขากุลิกูจอพาสูเทพ ไปโรงพยาบาล และผลการตรวจก็เป็นไปตามที่ทายมาลย์และสรพงษ์คิดไว้ คือเขาป่วยด้วยโรคเอดส์ โดยมีวัณโรคเป็นโรคแทรกซ้อน สุเทพจึงเริ่มรักษาวัณโรค อาการก็ดีขึ้นเรื่อยๆ แต่ผ่านไปหนึ่งเดือน ดาวใจจรรรยาสูเทพก็โทรศัพท์มาหาอาสาสมัครสรพงษ์ พูดไปก็จะร้องไห้สะอึกสะอื้นไปด้วย

"พอพี่เทพกินยาวันโรค อาการดีขึ้น แกก็เริ่มกลับไปหายาบ้ามาเสฟอีก
แกขายทุกอย่างในบ้าน ขายรถบรรทุกดินที่เป็นเครื่องมือหากิน ขายหมดเกลี้ยง
พอหนูว่าแกก็โกรธ เหวี่ยงของใส่ ต้าว่า หนูทนไม่ไหวแล้ว คงต้องแยกทางกันเดิน
สงสารแต่แม่กับหลาน จะเอาอะไรกิน"

"ใจเย็นๆ น้อง สุเทพกลับไปเสฟยาบ้า แต่แกกินยารักษาวันโรคหรือเปล่า"

สรพงษ์ถามด้วยความเป็นห่วง

"แกยอมกินยาวันโรคอยู่เพราะหนูกับแม่เป็นคนผลักดันกันเอายาให้แกทาน แต่ยาบ้า
นี่แกแอบไปเสฟในห้องน้ำ พอหนูจับได้ ถึงเป็นปากเสียงกัน แล้วพี่เขาก็จะมาทำร้าย
หนูด้วย หนูคงไม่ไหวแล้วละพี่ คงต้องหนีแล้ว พอทันที"

ดาวใจพูดด้วยความท้อแท้

"ใจเย็นๆ เดี่ยวพี่จะแวะไปเยี่ยม"

ว่าแล้วสรพงษ์ก็คว้าจักรยานคู่ชีพ ก่อนจะไปบ้านสุเทพ ก็แวะบ้านนายอ้วนที่ใครๆ
ในหมู่บ้านก็พอจะรู้ว่า เป็นสายส่งยาบ้าให้คนในหมู่บ้าน สรพงษ์พูดอ้อนวอนนายอ้วนให้เห็น
แก่สุขภาพของสุเทพ เพื่อให้รักษาวันโรคให้หาย ขอร้องไม่ให้ขายยาให้สุเทพ สรพงษ์
คิดว่าถ้าไม่มีคนขาย สุเทพก็คงหายาเสฟได้ยากขึ้น

งาบ้า หรือจะสู้อาสาสมัครบ้านงาน

อาสาสมัครสรพงษ์ ตัดสินใจว่า เขาจะให้เวลากับสุเทพมากขึ้น ในระหว่างการรักษา
วันโรค

"เทพ...ตอนนี้หมอบอกจะให้ยารักษาวันโรค และยาต้านไวรัสเอดส์ ขอร้องให้เพื่อน
สัญญาอย่างหนึ่งได้ไหม?"

สรพงษ์พูดด้วยสีหน้าจริงจัง

"นายเป็นคนทำให้ ฉันรอดตาย ฉันก็ต้องเชื่อนายสิ"

สุเทพพูดจริงจังไม่แพ้กัน

"ฟังนะเทพ... ถ้านายเสพยาบ้าเข้าไปด้วย ในช่วงรักษาวัดโรคเนี่ย ยาบ้ามันจะไปล้างกับยาที่เรากินรักษาวัดโรค เราจะรักษาไม่หายนะ ถ้าเลิกยาไม่ได้ แล้วมากินยารักษามันก็ไม่มีผลนะ ถ้าไม่เลิกก็ต้องเริ่มกินยานับหนึ่งใหม่ ต้องกินยาเพิ่มไปอีกเป็นปี หรือถ้ากลายเป็นวัดโรคตั๋ย้าขึ้นมา จะต้องฉีดยารักษาทุกวัน เป็นเดือนๆ นายต้องสัญญาว่าจะไม่เสพยาบ้า ส่วนฉันเองก็สัญญาว่าจะมาเยี่ยมนายทุกวัน ทั้งเช้าและเย็น เพื่อให้แน่ใจว่านายกินยารักษาวัดโรคและยาต้านเอ็ดสียโดยไม่มีปัญหา"

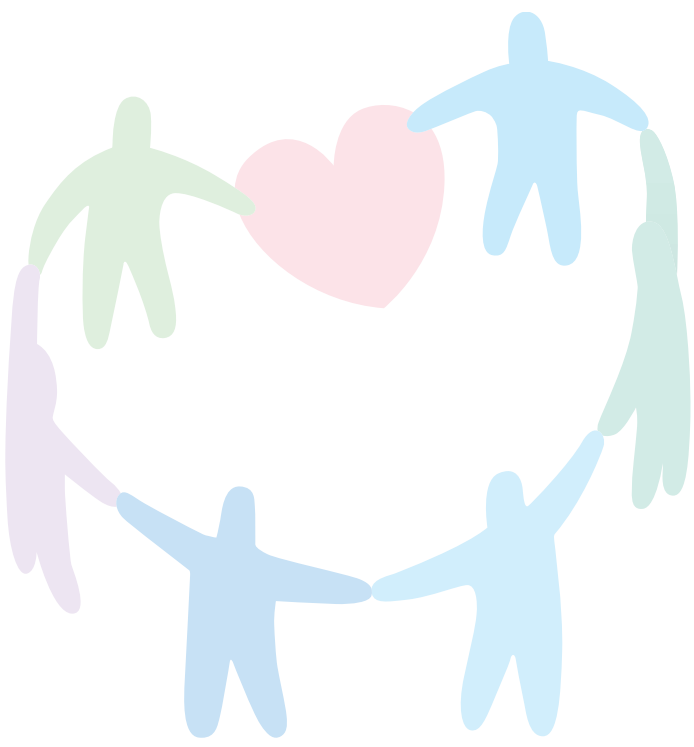
ดูเหมือนคำพูดและปฏิบัติการนี้จะได้ผล สุเทพรู้สึกที่สรพงษ์ยึดมั่นในสัญญา มาเยี่ยมหาเขาเช้า เย็นทุกวันทั้งๆที่ไม่ได้เป็นญาติกับเขา แต่กลับเป็นห่วงเขา สุเทพจึงละเว้นจากยาบ้าได้ และรักษาวัดโรคเป็นเวลา 9 เดือนเต็มจนหายจากวัดโรค ถึงแม้ในระยะแรกที่ขาดยาบ้า สุเทพจะมีอาการลงแดง หงุดหงิดคลุ้มคลั่งทำร้ายภรรยา ทุกครั้งที่เกิดความรุนแรง ดาวใจก็ได้แต่โทรศัพท์เรียกหาสรพงษ์ให้มาช่วยคลี่คลายสถานการณ์ทุกครั้งไป

ความสุทของอาสาสมัครทำงาน

"ถ้าหากไม่มีอาสาสมัครอย่างนายมาช่วย ฉันก็คงจะตายไปแล้ว หรือหากไม่ตายก็อาจจะไปอยู่ในคุกแล้ว หลานกับแม่จะเป็นอย่างไรก็ไม่รู้"

สรพงษ์รู้สึกมีความสุขอย่างบอกไม่ถูกที่ได้ยินประโยคดังกล่าวที่พูดมาจากใจของสุเทพ เขาภูมิใจที่ทำให้สุเทพหายป่วยจากวัดโรคและช่วยป้องกันไม่ให้แม่กับหลานและภรรยาติดวัดโรคไปด้วย ทุกวันนี้หากสรพงษ์เดินไปในตลาด บรรดาชาวบ้านที่เคยป่วยรวมทั้งสุเทพซึ่งรอดชีวิตจากโรดเอ็ดส์และวัดโรค และครอบครัวสามารถกลับมาทำงานค้าขายได้เหมือนเดิม ต่างพากันแบ่งผักแบ่งปลา ให้เขาด้วยความเต็มใจ สรพงษ์ภูมิใจที่มีส่วนช่วยเหลือคนไข้ และครอบครัว

ใครจะรู้ว่า อาสาสมัครสงฆ์ผู้ได้รับการต้อนรับจากชาวบ้านในวันนี้ เมื่อย้อนกลับ
ไปสิบห้าปีที่แล้ว เขาเองเกือบเอาชีวิตไม่รอดจากไวรัสเอชไอวีตัวนี้ ใครจะรู้ว่าญาติ
ของเขาปฏิเสธที่จะพาเขาไปโรงพยาบาลและญาติใช้น้ำร้อนราดรถจักรยานยนต์หลังจาก
ที่เขาขี่เข้าไปโรงพยาบาล ใครจะรู้หรือไม่รู้สงฆ์ไม่สนใจ **เขารู้แต่ว่าเขาจะขอเป็น
อาสาสมัครช่วยเหลือชาวบ้านจากเจ้าไวรัสเอชไอวี และวันโรคจนกว่าลมหายใจ
จะหมดไปจากร่าง...**

"ปลั๊วตโรด จนนั้มดำนั้มนม"

เรื่องเล่าของอาสาสมัครผู้นำความกตัญญูจากลูกกลับมาสู่แม่

"แม่แก้วตา แม่แก้วตาครับ...มีใครอยู่หรือเปล่าครับ"

"ขอโทษครับ...มีใครอยู่หรือเปล่าครับ...แม่แก้วตา อยู่หรือเปล่าครับ"

นายศักดิ์ อาสาสมัครผู้ติดเชื้อเอชไอวีหนุ่มไฟแรง ตั้งใจว่าจะมาเยี่ยมบ้านของนางแก้วตา คนไข้วันโรคที่ติดเชื้อเอชไอวี ้วยห้าสิบปีกว่า ซึ่งเป็นวัยเดียวกับแม่ของเขา ศักดิ์อาศัยนตะโกนอยู่นานแต่ไม่มีเสียงขานรับ บ้านทั้งบ้านดูเงียบเชียบเหมือนไม่มีใครอยู่ เขาจึงหันหลังเตรียมตัวกลับ แต่ทันใดนั้น เขาก็ได้ยินเสียงคนไอ ดังมาจากในห้องซึ่งปิดประตู ศักดิ์คาเคาะประตู แล้วเปิดเข้าไปดูพร้อมกับเสียงทักทายว่า "แม่แก้วตา อยู่หรือเปล่าครับ" ศักดิ์ตาผะตักใจเมื่อพบว่า นางแก้วตา คนไข้ที่เขาเรียกหาอยู่นาน นอนไออยู่คนเดียวในห้องที่มีดอับ เขาตกใจเพราะนางแก้วตาที่เห็นวันนี้ช่างแตกต่างจากที่เขาพบที่คลินิก รัยยาต้านไวรัสที่โรงพยาบาลมาก ครั้งแรกที่เขาพบนางแก้วตา เป็นช่วงสองเดือนแรกที่นางแก้วได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ ซึ่งเป็นช่วงที่ดูแข็งแรง และน้ำหนักตัวก็เพิ่มขึ้น จนนางแก้วตาเองก็ดีใจ คิดว่าตนเองคงรอดตายจากโรคเอดส์ แต่หลังจากกินยาต้านไวรัส ได้สามเดือน นางแก้วตาก็เริ่มมีอาการไอมาก มีไข้ และน้ำหนักตัวลด หมอตรวจพบว่า เป็นวันโรค และให้รักษาวินโรคควบคู่ไปกับการกินยาต้านไวรัส ก่อนที่จะพูดคุยกับนางแก้ว ศักดิ์ตาเปิดประตูและเปิดหน้าต่างในห้อง เพื่อให้มีอากาศถ่ายเท และให้แสงแดดยามเช้าส่องมาในห้อง น้ำหนักของนางแก้วตาลดลงมากเหลือเพียงสามสิบกว่ากิโล นอนซึมอย่างเดียวดาย ช่างๆ ที่นอน มีจานข้าว, น้ำ และยาซึ่งดูเหมือนว่าจะนางแก้วตาไม่ได้แตะต้องอาหารนั้นเลย

"แม่แก้วตา อยู่คนเดียวหรือครับ ลูกๆ ไปไหนกันหมดครับ?"

ศักดิ์ถามด้วยความห่วงใย

"ตั้งแต่หมอตรวจพบว่าแม่เป็นวันโรค ลูกชายก็ทิ้งให้แม่อยู่คนเดียวในห้องนี้ เขาไม่กล้าเข้าใกล้แม่ เขากลับติดโรคจากแม่ เอาข้าวเอายามาทิ้งไว้ แล้วก็รีบๆ ออกจากห้องไป คิดแล้วก็น้อยใจจริงๆ เพื่อนบ้านรังเกียจ ไม่มาเยี่ยมหา แม่ก็ไม่ว่า"

แต่ลูกเราแท้ๆ ยังทิ้งแม่ได้" นางแก้วตาพูดด้วยความน้อยเนื้อต่ำใจ

"ลูกสาวละครับ"

ศักดิ์ถามด้วยความสงสัย เพราะเขารู้ว่า นางแก้วตามีลูกสองคน

"เมื่อก่อนตอนที่แม่ยังไม่ป่วยด้วยวัณโรค เขาก็มาเยี่ยมมาทุกวัน แต่ตอนนี้สามสี่วัน จึงมาหาสักทีหนึ่ง เวลา มากี่จะรีบกลับ ไม่กล้าเข้าใกล้แม่ ยิ่งตอนแม่ไอบยิ่งกลัวไม่กล้า มาใกล้แม่ โดนทิ้งให้อยู่คนเดียว กินข้าวคนเดียวอย่างนี้ ทั้งวันทั้งคืน แม่คงไม่รอด และคงจะตายแน่ๆ เลย ลูกๆ ยังรังเกียจแม่ ทั้งแม่ไว้คนเดียวแบบนี้"

นางแก้วตาพูดด้วยความท้อแท้

"ผมมาเยี่ยมดูว่าแม่แก้วตากินยาวัณโรคกับยาต้านไวรัสทุกวันหรือเปล่า กินแล้ว มีปัญหาหรือไม่"

"แม่คงจะไม่รอดแน่ ถึงกินยาไปก็คงไม่รอดแน่ครานี้"

นางแก้วตายังคงพูดด้วยความ ท้อแท้ใจ

"อย่าเพิ่งท้อสิครับแม่แก้ว ผมเคยเห็นคนไข้คนหนึ่งในห้องบ้าน ดิดเชื้อเอชส์และเป็นวัณโรคเหมือนกัน รายนั้นเกือบตายแล้ว ตาเหลืองซีดเกือบไปแล้วเหมือนกัน แต่ว่าเขาพยายามกินยาเขารักษาโรค ในที่สุดเขาก็รักษาหาย กลับมาใช้ชีวิตเป็นปกติได้ ตอนนี้ก็ยังคงมาเป็นอาสาสมัครผู้ติดเชื้อด้วย แม่แก้วตาก็คงเหมือนกัน ต้องมีกำลังใจรักษาให้หายนะครับ จะได้มาเป็นอาสาสมัครด้วยกัน"

คำพูดของอาสาสมัครศักดิ์ถามดูเหมือนจะได้ผล นางแก้วตาดูมีกำลังใจขึ้นมาเพราะ ได้ยินกรณีตัวอย่างที่รอดชีวิต นางแก้วตาจึงพยายามกินข้าวและยาเพราะอยากหาย

"ผมจะมาเยี่ยมแม่แก้วตาให้บ่อยขึ้น และจะหาทางคุยกับลูก ๆ ของแม่แก้วตาด้วยครับ"

นำความกตัญญูจากลูกกลับมาสู่แม่

ศักดิ์ดา ลูกจอนัดหมาย ลูกชายและลูกสาวนางแก้วตาให้มาพบกับเขาพร้อมกันที่บ้าน เมื่อพบกัน ศักดาไม่ได้ตำหนิติเตียนลูกๆของแม่แก้วตาแต่อย่างใด

"คือผมได้มีโอกาสไปเยี่ยม แม่แก้วตาเพื่อให้แน่ใจว่าแกกินยาถูกต้องหรือไม่ รู้สึกว่าแกหมดกำลังใจท้อแท้ว่าคงจะไม่รอดจากวัณโรค ความจริงวัณโรครักษาหายได้และถึงแม้จะเป็นโรคติดต่อ แต่ก็มียารักษาป้องกันนะครับ ที่สำคัญคือต้องให้คนไข้กินยารักษาวัณโรคให้ ครบถ้วน รักษาหายนะครับ มีตัวอย่างคนไข้ที่เป็นหนักกว่าแม่แก้วตาก็ยังหาย ต้องช่วยกันดูแล ผมเองจะพยายามมาเยี่ยมให้ได้ทุกอาทิตย์ครับ เป็นห่วงแก แกท้อแท้ บ่นกลัวว่าจะไม่รอด แต่ผมว่าแม่แก้วจะรอดถ้ามีกำลังใจกินยาและกินอาหาร"

ศักดิ์ดาใช้เวลาในการพูดคุยเรื่องการรักษาวัณโรค การป้องกันและการดูแลผู้ป่วย รวมทั้งให้ความรู้เรื่องการระบายอากาศ ภายในบ้าน ดูเหมือนคำพูดของอาสาสมัครศักดิ์ดาจะได้อผล แม่แก้วตาเปลี่ยนไปอย่างเห็นได้ชัด เมื่อไปเยี่ยมครั้งที่สอง

"ลูกๆ เขาดีขึ้น ไม่รังเกียจแม่เหมือนเมื่อก่อน ลูกสาวก็มาเยี่ยมทุกวัน มาช่วยเอาที่นอนหมอนหมอนมุ้งไปผึ่งแดด ลูกชายก็กล้าเข้าใกล้แม่มากขึ้น มาช่วยเอายาให้แม่กิน และดูแลแม่กินข้าว เมื่อก่อน รีบมาวางข้าวและยาและรีบออกไปจากห้อง...แม่ค่อยมีกำลังใจกินยากินข้าว"

ศักดิ์ดาดีใจมากที่มีส่วนทำให้ ลูกๆ ได้ช่วยดูแลแม่ ไม่ใช่กลัววัณโรคจนความกตัญญูหดหาย

อาสาสมัครรุ่นลูกสร้างอาสาสมัครรุ่นแม่

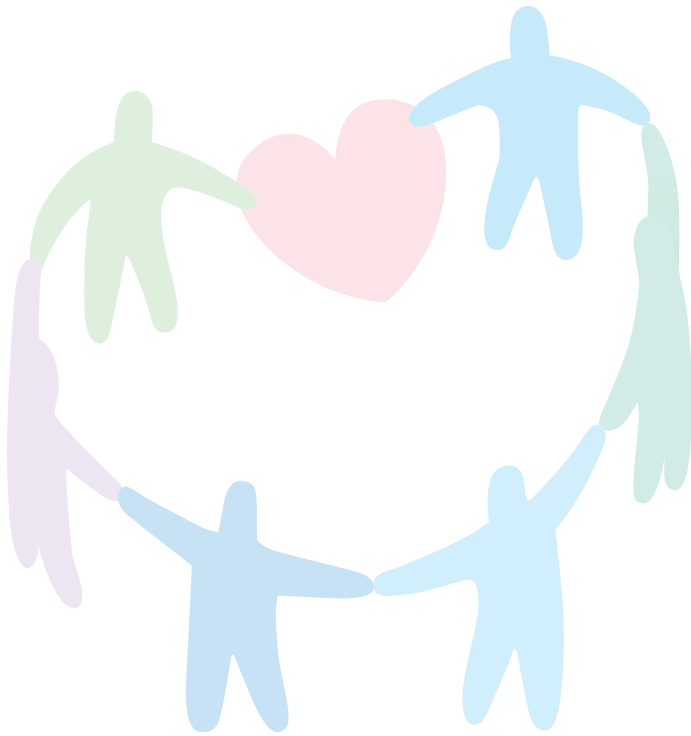
ศักดิ์ดา รักษาสัญญา ไปเยี่ยมนางแก้วตาอย่างน้อยอาทิตย์ละหนึ่งครั้ง เขาดีใจมากที่มีส่วนทำให้นางแก้วตา รักษาวัณโรคหาย ร่างกายแข็งแรงจนสามารถไปทำงานรับจ้างได้

ที่สำคัญคือมีคนในหมู่บ้านหลายคนมาปรึกษาอาการป่วยกับนางแก้วตา จนนางแก้วตายอมเปิดเผยตัวต่อชุมชนว่าเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี และตอนนี้ระดับเป็นแกนนำอาสาสมัครในชุมชนด้วย

ทุกวันนี้ศักดิ์ดา อาสาสมัครหนุ่มมีรายได้น้อยกว่ารายได้ขั้นต่ำที่รัฐบาลประกาศ แต่เหตุใดเขาจึงมีความสุขนักคำตอบที่ได้จากปากของเขาคือ...

"การทำงานเป็นอาสาสมัครเหมือนเป็นการทำบุญ มันสบายใจครับที่ได้ช่วยเหลือผู้ป่วยเวลาไปไหนมาไหนมีคนมาทักทาย สวัสดี ถามว่า สบายดีไหมแค่นี้ก็ดีใจแล้วครับ บางครั้งมีคนทักท้วงว่าเป็นคุณหมอ เรายิ่งดีใจ ทั้งๆ ที่ตัวเราเองก็ไม่ได้เป็นหมอ แต่ก็ภูมิใจที่มีคนเคารพเราและนับถือเราทั้งๆ ที่เขาก็รู้ว่าเราไม่ใช่หมอ"

กิตติกรรมประกาศ

บุคคล, องค์กร, หน่วยงาน ดังต่อไปนี้ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ จนกระทั่งหนังสือสำเร็จลงได้

- มูลนิธิมิตซูบิชิ ประเทศญี่ปุ่น (The Mitsubishi Foundation, Japan) สนับสนุนทุนวิจัยและการจัดพิมพ์หนังสือ
- อาสาสมัครผู้ป่วยวัณโรคและอาสาสมัครผู้ติดเชื้อเอชไอวี ให้ข้อมูลเพื่อจัดทำหนังสือนี้
- คุณศุภิสรา ตาคำนิล, คุณศรนริน ชาวคำเขต, คุณนพดล เตชะมาเรื่อน เจ้าหน้าที่เรือนจำกลางเชียงใหม่ ให้การอนุเคราะห์ประสานงานการเก็บข้อมูลอาสาสมัครในเรือนจำ
- คุณชยุต แก้วสิทธิ, คุณกนกพรรณ พันธุ์เจริญ, นพ.ปฐม สวรรค์ปัญญาเลิศ, พญ.เพชรวรรณ ฝั่งรัมย์ รศ.ดร.อรศรี งามวิทยาพงศ์ กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับชื่อหนังสือ และบทนำ

ความดีของหนังสือเล่มนี้ขอมอบให้แก่บุคคลและหน่วยงานดังกล่าวข้างต้น
ข้อบกพร่องทั้งหลายเป็นความรับผิดชอบของบรรณาธิการอำนวยการแต่เพียงผู้เดียว

จินตนา งามวิทยาพงศ์-ยาโน

บรรณาธิการอำนวยการ - สิงหาคม 2553

มูลนิธิวิจัยวัณโรคและโรคเอดส์

ใบอนุญาตจัดตั้งมูลนิธิเลขที่ ต.222/2545

ความเป็นมาของมูลนิธิ

วัณโรคและเอดส์เป็นปัญหาสาธารณสุขเรื้อรังระดับโลก รวมทั้งเป็นปัญหาของประเทศไทย ในปี พ.ศ.2535 กลุ่มนักศึกษาปริญญาเอกชาวไทยและชาวญี่ปุ่นได้รวมทีมการวิจัยเป็นสหสาขา วิชาและทำการศึกษาวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมโรควัณโรคและโรคเอดส์ โดยมีพื้นที่การวิจัยอยู่ที่จังหวัดเชียงราย ด้วยความตระหนักถึงปัญหาของวัณโรคและโรคเอดส์ และรู้ถึงคุณูปการของการวิจัยที่มีต่อการควบคุมโรค กลุ่มนักศึกษาดังกล่าว ได้ทำการวิจัยอย่างต่อเนื่อง ประสบการณ์หนึ่งทศวรรษของการวิจัย ได้ข้อสรุปว่าการแก้ไข ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อนเช่น วัณโรคและโรคเอดส์ จะต้องมีการระดมความร่วมมือและสนับสนุนการวิจัยฝึกรอบรมในทุกๆระดับ ทั้งระดับนักวิชาการและระดับชุมชนทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

การจัดตั้งมูลนิธิวิจัยวัณโรคและโรคเอดส์ เป็นกลไกหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อนงานวิจัยและการฝึกประชาคม เพื่อต่อสู้กับภาวะวิกฤตการณ์ของวัณโรคและโรคเอดส์ มูลนิธิได้รับอนุมัติให้จดทะเบียนอย่างเป็นทางการเมื่อเดือนมิถุนายน 2545 เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร มีวัตถุประสงค์เพื่อ ทำการศึกษาวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์, สังคมศาสตร์ และระบาดวิทยาเกี่ยวกับวัณโรค, โรคเอดส์ และปัญหาสาธารณสุขอื่นที่เกี่ยวข้อง และ สนับสนุนการฝึกรอบรมและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขตลอดจนให้การปรึกษาทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับวัณโรคเอดส์ และปัญหาสาธารณสุขอื่นที่เกี่ยวข้อง

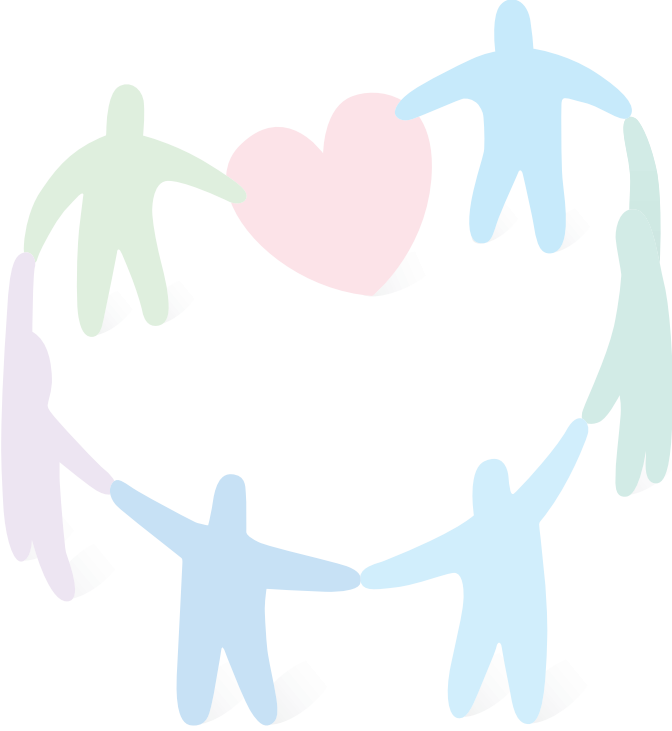
คณะกรรมการบริหารมูลนิธิฯ

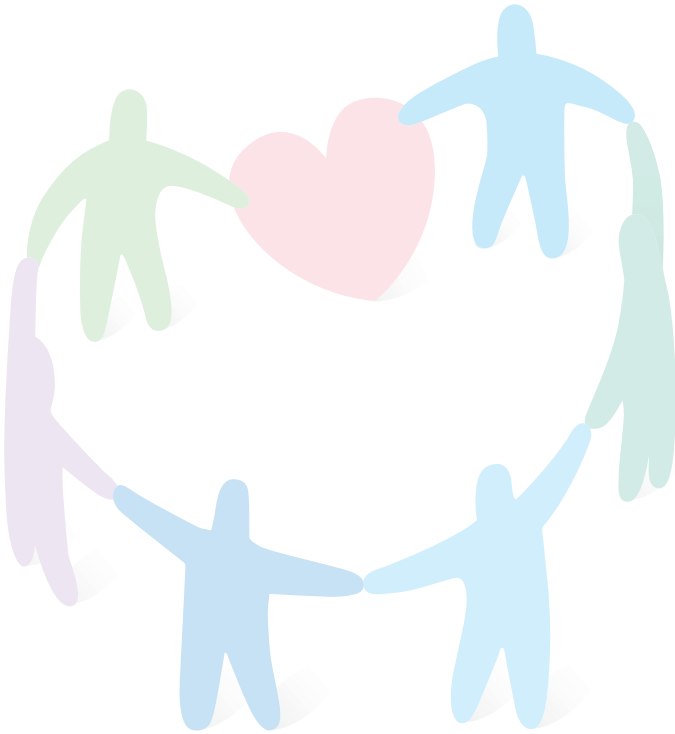
ประธาน	ดร.จินตนา งามวิทยาพงศ์-ยาโน, พย.บ. (เกียรตินิยม), สค.ม., Ph.D.
รองประธาน	นพ.ดร.ปฐุม สวรรค์ปัญญาเลิศ, พ.บ. (เกียรตินิยม), Dr.P.H.
กรรมการ	พญ. พัชรี ชันติพงษ์, พ.บ.
กรรมการ	พญ.ดร.เพชรวรรณ พึ่งรัศมี, พ.บ., Ph.D.
กรรมการและற்றுณีก	ปิยะนุช ชัยวัฒน์, ศ.บ.
กรรมการและเลขานุการ	สายหยุด มูลเพ็ชร, พย.บ, M.P.H.

สามารถสนับสนุนกิจกรรมของมูลนิธิฯ ได้โดย :

- เป็นอาสาสมัคร ติดต่อโดยตรงที่มูลนิธิวิจัยวัณโรคและโรคเอดส์ เลขที่ 1050 ถนนสถานพยาบาล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000 โทรศัพท์ 0 5371 3135 , 0 9755 0273 โทรสาร 0 5375 2448 Email: thrf@tbhiv.org, thrf.tbhiv@gmail.com Website: <http://www.tbhivfoundation.org>
- บริจาคเงินเข้าบัญชีมูลนิธิวิจัยวัณโรคและโรคเอดส์ ธนาคารกสิกรไทย สาขาเชียงราย เลขที่บัญชี : 154-2-76033-4

"...การทำงานเป็นอาสาสมัครเหมือนเป็นการทำบุญ
มันสบายใจที่ได้ช่วยเหลือผู้ปวง
เวลาไปไหนมาไหนมีคนมาก็กทวาย สวัสดิ์ดี ตามว่า
สบายดีไหมแต่เนี้ยก็ดีใจแล้ว..."

...นอกจากน้ำใจของอาสาสมัครจะช่วยเช็ดน้ำตา และบรรเทาความทุกข์ให้ผู้ป่วยวัณโรค และครอบครัวได้อย่างมหัศจรรย์แล้ว ความมีน้ำใจยังได้สร้างความสุข และความปิติให้เกิดขึ้นในใจของอาสาสมัครเองด้วย อันเป็นความสุขที่ไม่ได้เกิดจากการได้วัตถุเงินทองหรือลาภยศ นี่คือความยิ่งใหญ่ของคนเล็กๆ ในสังคมไทย...